

P D V

za početnike

25%

25%

10%

10%

0%

0%

www.porezna-uprava.hr

VI. dopunjeno i izmijenjeno izdanje

Podaci u ovoj brošuri ažurni su na dan 21. ožujka 2012. godine

158

*Ova brošura je namijenjena podjednako poduzetnicima koji još nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost (PDV-a), kao i onima koji su već u sustavu PDV-a, a svrha joj je pojašnjenje obveza i prava što proizlaze iz važećih propisa o PDV-u. Ako i nakon što je pročitate ostanu neke nejasnoće dodatna pojašnjenja možete potražiti na Internet stranicama Porezne uprave na web adresi: **www.porezna-uprava.hr**, ili u ispostavi Porezne uprave prema Vašem prebivalištu ili sjedištu trgovačkog društva.*

Sadržaj:

1. Uvod	3
2. Porezni obveznik	8
3. Prijava u registar obveznika PDV-a	10
4. Oslobođenje od plaćanja PDV-a i porezne olakšice	11
5. Porezna osnovica	26
6. Porezna stopa	27
7. Utvrđivanje i obračunavanje PDV-a	31
8. Posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete	40
9. Mjesto oporezivanja	41
10. Plaćanje PDV-a	42
11. Povrat PDV-a	43
12. Računi, poslovne knjige, evidencije, porezni obrasci i potvrde	45
13. Kaznene odredbe	51
14. Propisi	55

Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik • Biblioteka Porezni priručnici i brošure
Zagreb, Smičiklasova 21, p. p. 320 • Tel.: (01) 488 6443 redakcija, 488 6444 centrala, 481 9363
Fax: (01) 481 9365 • E-mail: porvje@ijf.hr • www.ijf.hr

Uređivački odbor: Marko Buljan, Nada Čavlović Smiljanec, mr. sc. Zlatko Fabijančić, Željko Glavaš, Ljiljana Jagatić, dr. sc. Mirjana Jerković, Miljenko Krželj, Josip Lozanić, Snježana Matijašec, dr. sc. Katarina Ott, mr. sc. Zvonko Sedmak, Anđela Toth Sesar, mr. sc. Marijana Vuraić Kudeljčan, Stanko Zorica, Damir Živković
• Računalni slog i tisak: DENONA d.o.o., Zagreb, Getaldičeva 1 • Naklada: 10.000 primjeraka

1. Uvod

? Što je to PDV?

Porez na dodanu vrijednost (PDV) je, pojednostavljeno rečeno, porez na potrošnju, jer se plaća prilikom kupnje i uvoza dobara i korištenja usluga, te na isporuke dobara i usluga što se obave uz djelomičnu naknadu, bez naknade u nepoduzetničke svrhe ili uz povoljnije uvjete. Poduzetnici koji su u sustavu PDV-a taj porez obračunavaju i naplaćuju po računima za isporučena dobra i obavljene usluge kupcima tih dobara i usluga.

I Svaki poduzetnik obveznik PDV-a koji je u lancu isporuke, od proizvođača, pružatelja usluga ili uvoznika, pa do trgovca u veleprodaji i maloprodaji, obračunava i naplaćuje PDV u računima za isporučena dobra i usluge, s time da ima pravo odbiti pretporez. To je svota PDV-a što ju je poduzetnik platio po osnovi računa za nabavu dobara i usluga što ih koristi u obavljanju gospodarske djelatnosti. Krajnji učinak je obračunavanje poreza na vrijednost što je nastala (dodana) u svakoj fazi prodaje dobara i usluga – poreza na dodanu vrijednost.

? Čiji je prihod od PDV-a?

Proračuna Republike Hrvatske.

? Na što se sve plaća PDV?

PDV se plaća na:

1. isporuke u tuzemstvu svih vrsta dobara (proizvoda, roba, novoizgrađenih građevina, opreme i slično) i na sve u tuzemstvu obavljene usluge uz naknadu što ih poduzetnik obavi baveći se svojom gospodarskom ili drugom djelatnosti, ako im je mjesto oporezivanja u tuzemstvu,
2. isporuke svih vrsta dobara i sve usluge što se obavljaju na osnovi zakonskih odredbi ili odluka državnih tijela,
3. uvoz dobara u tuzemstvo, pri čemu se pod uvozom razumijeva unos, prijam i drugi oblici uvoza dobara.

I Tuzemstvom se smatra teritorij Republike Hrvatske, osim slobodnih zona utvrđenih posebnim zakonom.

? Što se u smislu Zakona o porezu na dodanu vrijednost smatra oporezivom isporukom?

To su sve isporuke dobara i obavljene usluge što ih poduzetnik (isporučitelj) obavi uz naknadu u tuzemstvu, a u okviru svoje gospodarske poduzetničke djelatnosti.

I Isporuka u općenitom smislu nastaje u slučaju kad isporučitelj daje primatelju pravo na raspolaganje dobrima i uslugama. Naknada može biti u obliku novca ili u obliku protuisporuke dobara i usluga.

I Bitno obilježje oporezive isporuke je međusobna uzročna veza između isporuke i naknade. Za prosudbu o postojanju ovog obilježja mjerodavan je gospodarski interes sudionika, neovisno o tome kako su sami sudionici nazvali određeni posao.

- I** Isporukama u tuzemstvu ne smatraju se isporuke unutar slobodne zone i isporuke unutar carinskih skladišta.
- I** Isporukama dobara uz naknadu smatra se ako porezni obveznik ili njegovi zaposlenici u privatne svrhe izuzimaju dobra koja čine dio poduzetničke imovine, ako raspolažu njima bez naknade ili ih izuzimaju u druge nepoduzetničke svrhe, a za ta dobra se u cijelosti ili djelomično mogao iskoristiti odbitak pretporeza.
- I** Isporukama dobara uz naknadu ne smatra se besplatno davanje uzoraka u razumnim količinama kupcima ili budućim kupcima, i davanje darova u vrijednosti do 80,00 kuna u okviru obavljanja gospodarske djelatnosti, uz uvjet da se daju povremeno i ne istim osobama. Povremenim davanjem poklona smatra se davanje najviše jednog poklona istoj osobi u jednom tromjesečju.
- I** Isporukom dobara uz naknadu smatra se davanje poklona čija je pojedinačna vrijednost veća od 80,00 kuna i na cjelokupni iznos vrijednosti plaća se porez na dodanu vrijednost.
- I** Besplatno davanje uzoraka kupcima ili potencijalnim kupcima ne smatra se isporukom dobara uz naknadu ako su ta dobra obilježena kao takva i rezultat su poslovanja poreznog obveznika, ili su povezana s obavljanjem njegove djelatnosti te ako se daju u razumnim količinama u obliku i pakiranju različitom od oblika i pakiranja tih dobara namijenjenih prodaji.
- I** Isporuke u okviru nagradnih igara smatraju se isporukama uz naknadu i podliježu plaćanju PDV-a, osim ako se radi o dobrima pojedinačne vrijednosti do 80,00 kuna bez PDV-a.
- I** Isporukom dobra ne smatra se isporuka zemljišta (poljoprivrednog, građevinskog, izgrađenog ili neizgrađenog).

? Što se smatra oporezivom uslugom?

Sve isporuke uz naknadu koje ne predstavljaju isporuku dobara. Uslugama se osobito smatraju usluge prepuštanja na uporabu i korištenje (najam ili zakup), davanje, prijenos i osiguravanje imovinskih prava, kao što su prava na patente, pronalazačka prava, prava industrijskog vlasništva i slična prava, kao i odricanje od nekog prava.

- I** Ako jedinstvena isporuka istodobno ima obilježja isporuke dobara i obilježja usluge za razvrstavanje su bitna obilježja koja određuju stvarni gospodarski sadržaj isporuke, uzimajući u obzir volju ugovornih strana.
- I** Kod popravaka dobara za razgraničenje radi li se o isporuci dobra ili usluge ključan je udio materijala što ga je nabavio poduzetnik koji obavlja popravak u ukupnoj naknadi. Ako je udio naknade što se odnosi na materijal više od 50% od ukupne naknade za popravak radi se o isporuci dobra, a ne o obavljenoj usluzi.
- I** Uslugama se smatraju i trpljenje neke radnje i suzdržavanje od obavljanja neke radnje. Pod trpljenjem neke radnje smatra se, između ostalog, i dopuštanje korištenja pokretnih i nepokretnih stvari, patenata i drugih pronalazačkih prava. Suzdržavanjem od neke radnje osobito se smatra odricanje od tržišnog nadmetanja i odricanje od obavljanja djelatnosti.

🏠 Oporezivim uslugama smatra se i:

1. korištenje dobara koja čine dio poduzetničke imovine od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe, ako se PDV na ta dobra mogao u cijelosti ili djelomično odbiti,
2. obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe.

I Ako porezni obveznik, djelujući u vlastito ime ali za račun druge osobe, sudjeluje u obavljanju usluga smatra se da je sam primio i obavio te usluge.

? Što se smatra naknadom?

Sve ono što primatelj dobara ili usluga treba dati ili platiti za isporučena dobra i obavljene usluge, osim PDV-a i prolaznih stavki (svote što ih poduzetnik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe), te sniženja cijene i popusta odobrenih kupcu u trenutku ispostavljanja računa. Naknadom se smatraju i iznosi posebnih poreza, trošarina i pristojbi koji se uračunavaju u vrijednost isporuke i zaračunavaju kupcu.

I U naknadu ne ulaze iznosi koje poduzetnik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe (prolazne stavke), iznosi primljeni od osiguravatelja po osnovi naknada šteta, kao ni iznosi primljeni za otklanjanje nastalih šteta po osnovi prirodnih nepogoda do visine utvrđene očevidnikom mjerodavnog tijela. Isto se odnosi i na iznose primljene za uništena ili otuđena dobra.

I Ako se kupcu pri oporezivoj isporuci dobra zaračunava i kaucija za ambalažu tada kaucija predstavlja dio naknade za isporuku dobra. Vraćanje pologa osobama koji nisu porezni obveznici predstavlja umanjene naknade.

? Kakva može biti naknada?

U novcu ili u obliku protuisporuke dobara i usluga.

I Prilikom razmjene isporuka podliježe oporezivanju na obje strane, kod svakog isporučitelja.

? Plaća li se PDV na izuzimanja dobara iz poduzetničke imovine i na korištenje tih dobara u privatne svrhe?

Isporukama dobara uz naknadu i uslugama obavljenima uz naknadu smatra se kad porezni obveznik ili njegovi zaposlenici bez naknade izuzimaju ili koriste dobra koja čine dio poduzetničke imovine u privatne i druge nepoduzetničke svrhe, a na ta se dobra PDV mogao djelomično ili u cijelosti odbiti.

? Je li isporuka oporeziva kad se vlastiti materijal daje na oplemenjivanje?

Kad naručitelj daje proizvođaču materijal radi oplemenjivanja (prerade, obrade, dorade ili popravka) ili izrade određenog proizvoda takva isporuka nije oporeziva, jer naručitelj i nadalje zadržava mogućnost raspolaganja tim materijalom. Međutim, proizvođač je obveznik PDV-a na uslugu oplemenjivanja.

➤ Ako proizvođaču nakon obrade ostaju nusproizvodi ili otpaci iznad 5% vrijednosti njegove isporuke, a koje je trebalo vratiti naručitelju, radi se o isporuci dobara od strane naručitelja proizvođaču, što se mora zasebno obračunati.

➤ Ako naručitelj isporučuje proizvođaču materijal, dijelove ili sastojke, a tim isporukama plaća proizvođačeve isporuke, odnosno protuisporuke, radi se o oporezivim isporukama.

? Plaća li se PDV kad se narudžba opozove?

Ako se isporučitelju dobra vrati isporučeno dobro u istom stanju smatra se da nije bilo isporuke PDV se ne obračunava i ne plaća.

? Plaća li se PDV na unos imovine u trgovačko društvo?

Ako trgovačko društvo unosi imovinu u drugo društvo riječ je o oporezivoj isporuci.

I Oporezivanju ne podliježe unos osobne (nepoduzetničke) imovine u trgovačko društvo, ili u poduzeće trgovca pojedinca.

? Podliježu li oporezivanju promjene oblika društva, spajanje, pripajanje i razdvajanje društava i otuđenje poduzeća ili dijela poduzeća?

PDV se ne plaća na promjene oblika društva. Spajanje, pripajanje i podjela društava, u skladu s propisima što uređuju to područje, ne podliježe oporezivanju. Međutim, PDV se plaća na prijenos gospodarske cjeline, isto kao i na prijenos dijela te cjeline.

I Prijenos gospodarske cjeline se ne oporezuje ako stjecatelj može u cijelosti odbiti obračunani PDV kao pretporez prilikom prijena poduzeća, ili dijela poduzeća koji čini gospodarsku cjelinu.

? Oporezuje li se isporuke u postupku likvidacije, stečaja i ovrhe?

Isporuke u postupku likvidacije i stečaja su oporezive, a isporuke dobara članovima ili vlasnicima društva po završetku likvidacije podliježu oporezivanju. Stečajni dužnik je porezni obveznik u postupku stečaja.

I Kad zakonom utvrđeno tijelo u postupku ovrhe proda neko dobro ne smatra se da je došlo do isporuke između dužnika i ovršnog tijela nego do izravne dužnikove isporuke kupcu, a takva isporuka također podliježe oporezivanju.

? Plaća li se PDV na korištenje i prodaju založnog dobra?

Ako zalagoprimatelj koristi ili prodaje založeno dobro uz naknadu radi se o usluzi koja podliježe oporezivanju.

➤ Pri prodaji založenog dobra, kao i kod razmjene, dolazi do dvije isporuke (prometa) koje podliježu oporezivanju, prva od strane zalagodavatelja zalagoprimatelju, a zatim od strane zalagoprimatelja kupcu.

? Plaća li se PDV pri zamjeni jednog dobra drugim dobrom u jamstvenom roku, odnosno prilikom isporuke kojom se primatelja obeštećuje za štetu nastalu po osnovi ranije isporuke?

Kad isporučitelj u jamstvenom roku zamijeni isporučeno dobro drugim istovrsnim dobrom, iste ili približno iste kakvoće i vrijednosti, ta isporuka nije oporeziva. U slučaju da isporučitelj u zamjeni isporuči drugo dobro, manje ili veće vrijednosti, razlike povećavaju ili smanjuju poreznu osnovicu.

- ✦ Ako se opozove isporuka za koju je ispostavljen račun na osnovi kojega je primatelj računa iskoristio pravo odbitka pretporeza, kao i u slučaju isporuke dobra manje vrijednosti, poduzetnik koji je isporučio dobro ili obavio uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos poreza tek nakon što poduzetnik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi (smanji) odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja. Ispravak porezne osnovice obavlja se i u slučaju kada se porezna osnovica promijeni na više. Ispravci se moraju obaviti u obračunskom razdoblju u kojemu je promijenjena porezna osnovica.

Općenito rečeno, isporuka kojom se primatelja obeštećuje za štetu nastalu po osnovi ranije isporuke smatra se odštetom, a ne isporukom što podliježe oporezivanju.

- ✦ O odšteti je riječ samo u slučaju kad isporučitelj temeljem zakona ili ugovora odgovara za štetu i njene posljedice i određenim isporukama tu štetu otklanja. Odštetom se ne smatra isporuka koja u cijelosti, ili u dijelu, predstavlja novu isporuku.
- ✦ Zatezne kamate što ih poduzetnik naplaćuje od svojih dužnika, do visine propisane zatezne kamate, predstavljaju odštetu i ne oporezuju se.
- ✦ Naknada štete zbog raskida ugovora predstavlja odštetu koja ne podliježe oporezivanju ako poduzetnik koji isplaćuje odštetu za to nije stekao nikakva dobra ili koristio usluge. Međutim ako se ugovor izvrši djelomično taj dio isporuke podliježe oporezivanju.

? Podliježe li oporezivanju prijenos prava s ostavitelja na nasljednike?

Prijenos imovinskih prava s ostavitelja na jednog ili više nasljednika u slučaju nastavka poduzetničke djelatnosti ne podliježe oporezivanju, no ako je zbog smrti poduzetnika (fizičke osobe) došlo do prestanka poslovanja poduzeća taj se prijenos smatra oporezivom isporukom.

- I** Na nasljednike se prenose sve porezne obveze ostavitelja nastale do njegove smrti, odnosno prestanka poslovanja poduzeća. Nasljednici solidarno odgovaraju za sve ostaviteljeve porezne obveze.

? Plaća li se PDV na plaće u naravi?

Ako poduzetnik svojim zaposlenima kao naknadu za rad, osim plaće u gotovini, daje i plaću u dobrima ili uslugama isporuke tih dobara i usluga podliježu oporezivanju. Takvim se isporukama smatraju i sve druge isporuke dobara i usluga što ih poduzetnik daje ili omogućava zaposlenicima, kao što su isporuke hrane, pića, usluge prijevoza, kao i sve druge pogodnosti u dobrima i uslugama.

? Obračunava li se PDV na članarine udruga?

Članarina ne predstavlja naknadu za isporuku dobara i usluga udruge, jer se članarinu ubire radi ispunjavanja statutom utvrđenih zadaća udruge.

- ✦ Za određivanje članarine presudno je da svi članovi udruge plaćaju jednaku svotu članarine po istom kriteriju.

Ako udruge za prikupljenu članarinu obavljaju određene isporuke dobara ili usluga tada članarina predstavlja naknadu za te isporuke.

2. Porezni obveznik

2 Tko je obveznik PDV-a?

1. Poduzetnik pravna ili fizička osoba koja isporučuje dobra ili obavlja usluge, a čija je godišnja vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini, nakon odbitka vrijednosti isporuka što su oslobođene poreza i bez uključenog PDV-a, bila veća od 85.000,00 kuna, a od **1. siječnja 2013. godine ako je ta vrijednost u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od 230.000,00 kn**,

I Poduzetnikom se smatra pravna ili fizička osoba koja samostalno i trajno obavlja djelatnost s namjerom ostvarivanja prihoda. Poduzetnik obavlja djelatnost samostalno, ako je obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost. Za razgraničenje samostalnog obavljanja djelatnosti ili samostalnog rada od nesamostalnog rada bitna su njihova obilježja, a ne naziv ugovora.

I Pravna ili fizička osoba stječe svojstvo poduzetnika (prava i obveze) prvim izvana primjetljivim aktivnostima koje su usmjerene na obavljanje poduzetničke djelatnosti. Takve aktivnosti su, na primjer, pripreme radnje, prva nabava robe, nabava osnovnih sredstava i slično.

I Poduzetnici mogu biti i razni oblici udruženja osoba. Ako udruženje osoba nije pravna osoba ugovorom o udruživanju mora se utvrditi jednog člana udruženja obveznikom PDV-a. Ako ugovorom to nije određeno Porezna uprava određuje jednu fizičku osobu, člana udruženja, poreznim obveznikom. Za porezne obveze udruženja osoba članovi odgovaraju solidarno.

2. Uvoznik koji uvozi dobra u tuzemstvo, pri čemu se pod uvozom razumijeva i unos i prijam, kao i drugi oblici uvoza dobara,
3. Poduzetnik koji na području Republike Hrvatske nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga (osim poduzetnika sa sjedištem u inozemstvu za usluge što ih obavi domaćem poduzetniku kad je domaći primatelj usluga obavezan obračunati i uplatiti PDV),

I Taj poduzetnik mora imenovati poreznog zastupnika u RH, te ga opunomočiti za zaprimanje pismena i obavljanje svih poslova u vezi s utvrđivanjem i plaćanjem poreza. Porezni zastupnik mora biti porezni obveznik sa sjedištem ili prebivalištem u tuzemstvu i registriran kao obveznik PDV-a. On mora Poreznoj upravi prijaviti podatke o sebi i o inozemnim poduzetnicima koje zastupa. Ako su ispunjeni svi uvjeti Porezna uprava poreznom zastupniku izdaje odobrenje. Porezna uprava ima pravo uskratiti izdavanje odobrenja ili oduzeti izdano odobrenje ako je porezni zastupnik kažnjen na temelju pravomoćnog rješenja za prekršaj, odnosno ako je dužnik poreza ili drugih javnih davanja. Porezni zastupnik jamči za plaćanje poreza.

I Porezni zastupnik ne može biti podružnica niti poslovna jedinica strane pravne osobe.

4. Domaći poduzetnik kojemu uslugu obavi poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu, te je domaći primatelj usluga po toj osnovi obavezan obračunati i uplatiti PDV,
5. Izdavatelj računa ako na računu za isporučena dobra i obavljene usluge izdvojeno iskaže PDV, iako za to nije ovlašten,

6. Preprodavatelj koji radi daljnje prodaje kupuje rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete, a primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže kao porezne osnovice,
7. Iznimno, tijela državne vlasti, tijela državne i lokalne samouprave, političke stranke, sindikati i komore ako obavljaju gospodarsku ili drugu djelatnost, a neoporezivanje te djelatnosti dovelo bi do stjecanja neopravdanih povlastica (tada Porezna uprava rješenjem utvrđuje da su porezni obveznici za tu djelatnost).

? Mora li poduzetnik ostati obveznik PDV-a ako u 2012. godini ostvari oporezivi promet manji od 230.000,00 kn?

Porezni obveznici koji u 2012. godini imaju oporezive isporuke dobara ili obavljene usluge **manje od 230.000,00 kn** (bez uključenog PDV-a) mogu zatražiti brisanje iz sustava PDV-a. U tom slučaju oni moraju do 15. siječnja 2013. nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti pisani zahtjev za brisanje iz registra obveznika PDV-a, ili su u tome roku pisanim putem dužni zatražiti da i dalje ostanu u sustavu PDV-a.

To se ne odnosi na porezne obveznike koji su upisani u registar obveznika PDV-a na vlastiti zahtjev, za što im je Porezna uprava izdala rješenje koje ih obvezuje 5 kalendarskih godina, a koji u 2012. godini također imaju oporezive isporuke dobara ili obavljene usluge manje od 230.000,00 kn, bez uključenog PDV-a, jer oni moraju i dalje ostati u sustavu PDV-a do isteka pete kalendarske godine od nadnevkva rješenja.

➤ NAPOMENA: Od 1. siječnja 2013. godine prag za obvezni upis u registar obveznika PDV-a je 230.000,00 kn.

? Kad prestaje svojstvo poduzetnika?

Posljednjim poduzetničkim aktivnostima. Vrijeme obustave ili privremene odjave djelatnosti nije bitno za svojstvo poduzetnika. Ne smatra se obustavom djelatnosti ako se razabire da poduzetnik ima namjeru nastaviti djelatnost, ili je u dogledno vrijeme ponovno pokrenuti.

- Fizička osoba gubi svojstvo poduzetnika brisanjem iz nadležnog registra, a nakon što se prethodno izmire sve porezne obveze.
- Društvo osoba postoji kao poduzetnik sve dok se ne riješe međusobni pravni odnosi između članova društva, ne izmire sve porezne obveze po osnovi zajedničke poduzetničke djelatnosti i ne izbriše iz registra trgovačkog suda.
- Društvu kapitala svojstvo poduzetnika prestaje brisanjem društva iz registra trgovačkog suda, nakon što se prethodno izmire sve porezne obveze.
- Kod udruženja osoba svojstvo poduzetnika prestaje brisanjem iz registra kod nadležnog tijela, po prethodnom izmirenju poreznih obveza.
- Nadležna ispostava Porezne uprave, prema sjedištu odnosno prebivalištu poreznog obveznika, potvrđuje da su izmirene porezne obveze. Bez takve potvrde ne može se obaviti brisanje iz trgovačkog ili drugog mjerodavnog registra.

3. Prijava u registar obveznika PDV-a

2 Kad se poduzetnik mora upisati u registar obveznika PDV-a?

- Poduzetnik koji počinje s obavljanjem djelatnosti i želi ući u sustav PDV-a u istoj godini u kojoj je počeo s obavljanjem djelatnosti obavezan je s prvim poduzetničkim aktivnostima Poreznoj upravi podnijeti prijavu za upis u registar obveznika PDV-a (na obrascu P-PDV 1), a najkasnije prije prve isporuke dobara i usluga koja podliježe oporezivanju.
- Poduzetnik postaje poreznim obveznikom po sili zakona **od 1. siječnja 2013. godine ako su mu oporezive isporuke u 2012. godini veće od 230.000,00 kn, ili ako su mu oporezive isporuke obavljene u dijelu 2012. godine u kojemu je poduzetnik poslovao, svedene na godišnju razinu, veće od 230.000,00 kn.** On se mora najkasnije **do 15. siječnja 2013. godine** upisati u registar obveznika PDV-a u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu (pravna osoba), odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu (fizička osoba).

I Poduzetnik čija ukupna vrijednost isporučenih dobara i usluga u 2012. godini, nakon odbitka vrijednosti isporuka što su oslobođene od PDV-a, nije veća od **230.000,00 kn** nije obveznik PDV-a, nema pravo na iskazivanje PDV-a na izdanim računima, nema pravo na povrat PDV-a što mu zaračunaju drugi poduzetnici te ne podnosi poreznu prijavu. Isto se odnosi i na poduzetnika kojemu su oporezive isporuke obavljene u dijelu 2012. godine u kojemu je poduzetnik poslovao, svedene na godišnju razinu, **manje od 230.000,00 kn.** Međutim, ti poduzetnici mogu do kraja 2012. godine zatražiti od Porezne uprave da od 1. siječnja 2013. godine postanu obveznici PDV-a. Porezna uprava to utvrđuje rješenjem i to ih rješenje obvezuje narednih 5 kalendarskih godina.

- Inozemni poduzetnik koji na području Republike Hrvatske nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga (osim inozemnog poduzetnika koji u tuzemstvu obavlja usluge, a domaći primatelj usluga je obavezan obračunati i uplatiti PDV), ima obvezu imenovati poreznog zastupnika prije početka obavljanja oporezivih isporuka dobara i određenih usluga u tuzemstvu i upisati se u registar obveznika PDV-a s prvim poduzetničkim aktivnostima. Prijava inozemnog poduzetnika u registar obveznika PDV-a podnosi se na obrascu P-PDV 2. Uz prijavu je potrebno priložiti punomoć ili ugovor o poreznom zastupanju, potvrdu porezne uprave države u kojoj porezni obveznik ima sjedište da je registriran kao porezni obveznik, te izjavu ili dokaz o namjeri obavljanja isporuka dobara i usluga na području RH.
- Poduzetnici koji obavljaju isporuke oslobođene plaćanja PDV-a (vidi poglavlje 4) i isporuke oporezive PDV-om, postaju porezni obveznici od 1. siječnja tekuće godine ako su im oporezive isporuke u prethodnoj godini bile veće od 85.000,00 kn (**od 1. siječnja 2013. godine ako su im oporezive isporuke u prethodnoj godini bile veće od 230.000,00 kn.**)

4. Oslobođenje od plaćanja PDV-a i porezne olakšice

2 Koje su usluge i isporuke oslobođene od plaćanja PDV-a u tuzemstvu?

Plaćanja PDV-a oslobođene su sljedeće isporuke od javnog interesa:

- a) univerzalne poštanske usluge i s njima povezane isporuke svih pratećih dobara,
- b) usluge bolničke dijagnostike, liječenja i zdravstvene njege i s njima usko povezane usluge koje se obavljaju na temelju javnih ovlasti, sukladno propisima na području zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama: domovima zdravlja, hitnoj medicinskoj pomoći, poliklinikama, općim i specijalnim bolnicama i klinikama, usluge zdravstvene njege koje obavljaju zdravstvene ustanove za njegu u kući, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije slične prirode te isporuke dobara povezane s liječenjem koje obave navedene ustanove,

I Plaćanja PDV-a nisu oslobođene sljedeće usluge:

- usluge koje nisu povezane s liječenjem i zdravstvenom njegom osobito najam i korištenje prostora u sklopu bolnica, domova zdravlja, lječilišta i sličnih ustanova, razne doplate za smještaj ili za korištenje televizora, telefona i interneta, dodatne usluge praonice i parkiranja u sklopu bolnica, lječilišta i sličnih ustanova, sportsko-rekreativne usluge u sklopu lječilišta kao što su najam bicikla, korištenje bazena ili sportskih terena i slično,
- usluge koje se ne obavljaju u svrhu zdravstvene zaštite kao što su zdravstveni pregledi u vezi s utvrđivanjem sposobnosti za držanje i nošenje oružja, zdravstveni pregledi o sposobnosti za upravljanje motornim vozilima, vještačenja za sudske i druge postupke, kao što je utvrđivanje očinstva, razne usluge analiza tla, ispravnosti voda, predmeta opće uporabe, usluge ispitivanja zraka, izobrazba zdravstvenih i drugih radnika i ostale slične usluge ustanova koje obavljaju javnozdravstvenu djelatnost.

- c) usluge i isporuke dobara doktora medicine, doktora stomatologije ili dentalne medicine, medicinskih sestara, primalja, fizioterapeuta, psihologa te usluge biokemijskih laboratorija povezanih s liječenjem, koje se pružaju u privatnoj praksi,
- d) isporuke organa, tkiva i stanica, krvi i majčinog mlijeka,
- e) usluge što ih obavljaju zubni tehničari u okviru svoje prakse, te zubni nadomjesci koje isporučuju zubni tehničari i stomatolozi,
- f) usluge što ih za svoje članove obavljaju udruženja osoba koje obavljaju djelatnosti oslobođene poreza ili za koje nisu porezni obveznici, ako su te usluge namijenjene neposredno za obavljanje njihove djelatnosti, uz uvjet da ta udruženja od svojih članova za obavljene usluge zahtijevaju samo nadoknadu njihova dijela troškova i da takvo oslobođenje ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja,
- g) usluge i isporuke dobara povezane sa socijalnom skrbi, uključujući one što ih obavljaju i isporučuju domovi za starije i nemoćne osobe, ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije koje se prema propisima Republike Hrvatske smatraju organizacijama socijalnog karaktera,
- h) usluge i isporuke dobara povezane sa zaštitom djece i mladeži što ih obavljaju i isporučuju ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije koje se prema propisima Republike Hrvatske smatraju organizacijama socijalnog karaktera,

- i) obrazovanje djece i mladeži, usluge i isporuke dobara predškolskih, osnovnih, srednjih i visokoškolskih ustanova te ustanova učeničkog i studentskog standarda, stručno obrazovanje ili prekvalifikacija odraslih, uključujući s time povezane isporuke dobara i obavljanje usluga što ih nude tijela s javnim ovlastima kojima je to cilj ili druge organizacije za koje se prema propisima Republike Hrvatske smatra da imaju slične ciljeve,

I Plaćanja PDV-a oslobođena je isporuka obroka u vezi s predškolskim i osnovnoškolskim obrazovanjem koje tim korisnicima obavljaju ustanove povezane sa socijalnom skrbi, zaštitom djece i mladeži obrazovanjem djece i mladeži, predškolskih, osnovnih, srednjih i visokoškolskih ustanova, te ustanova učeničkog i studentskog standarda, a pod uvjetom da naknada nije veća od ukupnih troškova za obavljanje isporuke.

I Porezno oslobođenje se ne odnosi na usluge ljetnog smještaja učenika i studenata u učeničkim i studentskim domovima, odnosno smještaja osoba koje nisu učenici ili studenti.

- j) nastava koju privatno održavaju nastavnici, a koja obuhvaća obrazovanje u predškolskim, osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama te ustanovama učeničkog i studentskog standarda,
- k) ustupanje osoblja vjerskih ili duhovnih institucija u svrhe regulirane naprijed nabrojanim točkama b), g), h) i i), a kojima je cilj duhovna dobrobit,
- l) usluge i s njima usko povezane isporuke dobara koje neprofitne organizacije, čiji su ciljevi vjerske, domoljubne, filozofske, dobrotvorne ili druge općekorisne naravi, obavljaju u korist svojih članova za članarinu utvrđenu u skladu s pravilima tih organizacija, pod uvjetom da to oslobođenje neće narušiti tržišno natjecanje,
- m) usluge u kulturi i s njima usko povezane isporuke dobara javnih ustanova u kulturi ili drugih organizacija u kulturi koje se takvima smatraju prema propisima Republike Hrvatske, i to: muzeja, galerija, arhiva, knjižnica, kazališta, orkestrara i drugih glazbeno-scenskih te konzervatorskih i restauratorskih ustanova, ustanova za zaštitu spomenika kulture, umjetničkih organizacija i samostalnih umjetnika,

I Iznimno, ovi poduzetnici mogu odlučiti hoće li s isporukama dobara i usluga koje obavljaju postupati kao s oporezivim isporukama. O tome su dužni u pisanom obliku izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave s prvim aktivnostima obavljanja djelatnosti.

➤ Porezno oslobođenje ne odnosi se na usluge i isporuke dobara koje ustanove i druge organizacije za trajnu naobrazbu i kulturu obavljaju kao komercijalne programe (razni tečajevi, radionice i slično).

- n) usluge i isporuke dobara usko povezane s njima koje obave organizacije iz članka 11. stavka 1. točaka b), g), h), i), l) i m) u vezi s priredbama ili događanjima organiziranim za prikupljanje sredstava pod uvjetom da se prikupljena sredstva nakon podmirenja troškova vezanih za organizaciju tih priredbi ili događanja koriste u dobrotvorne svrhe odnosno svrhe za koje su te organizacije osnovane. Svrha tih priredbi ili događanja mora biti određena unaprijed što može biti označeno na kartama, plakatima ili oglašeno u javnim medijima. Oslobođenje se odnosi i na prodaju karata za te priredbe ili događanja,

I Pojedina organizacija godišnje može organizirati najviše dvije priredbe ili događanja.

- o) usluge prijevoza bolesnih ili ozlijeđenih osoba u vozilima posebno izrađenima za tu svrhu, ako to čine ovlaštene osobe,
- p) pretplata za obavljanje djelatnosti javnog radija i televizije, osim komercijalnih djelatnosti.

I Nabrojane usluge i isporuke što ih obavljaju ustanove, pravne osobe s javnim ovlastima i druge organizacije od javnog interesa oslobođene su plaćanja PDV-a pod uvjetom da se djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima. Međutim, ako te ustanove, pravne osobe i organizacije istovremeno obavljaju i isporuke što nisu oslobođene plaćanja PDV-a (npr. najam poslovnog prostora), a te su isporuke u prethodnoj godini bile veće od 85.000,00 kn (**od 1. siječnja 2013. godine ako su im oporezive u prethodnoj godini veće od 230.000,00 kn**) tada te organizacije od javnog interesa koje obavljaju oporezive isporuke od 1. siječnja tekuće godine postaju obveznici PDV-a za oporezive isporuke, s pravom na odbitak pretporeza.

? Što je još oslobođeno od plaćanja PDV-a?

Sljedeće poslovne aktivnosti:

- a) transakcije u okviru djelatnosti osiguranja i reosiguranja, uključujući povezane usluge što ih obavljaju posrednici i zastupnici u osiguranju,

I Procjena štete ne smatra se uslugom oslobođenom plaćanja PDV-a.

- b) odobravanje i ugovaranje kredita te upravljanje kreditom od strane osobe koja ga odobrava,

I Usluge prikupljanja podataka, izrade analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti korisnika kredita koje nisu vezane za davanje i upravljanje kreditima ili s ugovaranjem odnosno izdavanjem garancija ili drugih jamstava za kredite nisu oslobođene plaćanja PDV-a.

I Ako poduzetnici osim tih isporuka obavljaju i druge isporuke koje su oporezive PDV-om obveznici su PDV-a i za te isporuke, uz pravo na odbitak pretporeza.

I Porezni obveznik ima pravo izbora oporezivanja ako povremeno odobrava kredite za isporuke svojih dobara i usluga. Ova transakcija podliježu oporezivanju poreznom stopom kojom je oporeziva glavna transakcija.

- c) ugovaranje kreditnih garancija i svi drugi poslovi po kreditnim garancijama ili kojemu drugom osiguranju novca te upravljanje kreditnim garancijama, kada to čini osoba koja odobrava kredit,

I Prodaja stečenih dobara nakon naplate hipoteke ne smatra se uslugom oslobođenom plaćanja PDV-a.

- d) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi sa štednim i tekućim računima, plaćanjima, transferima, dugovima, čekovima i drugim prenosivim vrijednosnim papirima, osim naplate duga,

I Naknada za uslugu naplate potraživanja, provizija, diskont i ostali troškovi koje zaračunava porezni obveznik preuzimatelj duga (factor) podliježu plaćanju PDV-a.

I Najam i održavanje terminala i drugih uređaja za obradu kartičnih plaćanja, postavljanje i održavanje bankomata, čuvanje i pohrana novčanih sredstava te najam sefova, zaštićenog prostora i lokacija podliježe plaćanju PDV-a.

e) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, uz iznimku kolekcionarskih predmeta, odnosno kovanica od zlata, srebra ili drugog metala i novčanica, koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanica od numizmatičkog interesa,

I Ako se kovanice i novčanice kupuju ili prodaju po većoj vrijednosti od njihove nominalne vrijednosti tada te isporuke podliježu plaćanju PDV-a.

I Transakcije vezane uz kolekcionarske predmete, odnosno kovanice od zlata, srebra ili drugog metala, te novčanice koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, ili kovanice od numizmatičkog interesa, podliježu plaćanju PDV-a.

I Usluge zaprimanja, obrade, sortiranja, zamjena oštećenih novčanica ili kovanica, izdavanja i opskrbe gotovim novcem, oslobođene su plaćanja PDV-a, osim usluga kurirske dostave i sigurnog prijevoza.

f) transakcije, uključujući posredovanje, ali ne i upravljanje i čuvanje, u vezi s dionicama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima, uz iznimku dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama,

 Oslobođenim transakcijama ne smatra se investicijsko savjetovanje i upravljanje portfeljem vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata te njihova pohrana i čuvanje.

 Oslobođenim transakcijama također se ne smatraju administrativni poslovi, pravne, računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske usluge, usluge koje se odnose na zakonitost poslovanja, provjera identiteta, istrage u vezi pranja novca i porezne utaje, usluge prikupljanja podataka u svrhu recikliranja novčanica i kovanica, marketing, istraživanje, osmišljavanje i razvoj novih proizvoda, dizajnerske i softverske usluge.

g) usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima koje obavljaju društva za upravljanje investicijskim fondovima, u skladu s posebnim propisima,

I Uslugama upravljanja ne smatra se vanjski nadzor fonda, promidžba i upravljanje općim troškovima fonda, te razvoj sustava, kao što je planiranje i primjena nove tehnologije, značajnija unaprjeđenja postojećih sustava i održavanje sustava, te usluge koje se odnose na zakonitost poslovanja.

h) isporuka poštanskih maraka po nominalnoj vrijednosti za poštanske usluge u tuzemstvu, državnih i drugih sličnih biljega,

i) priređivanje lutrijskih igara, igara na sreću u casinima, igara klađenja i igara na sreću na automatima,

j) najam stambenih prostorija,

- I** Sve prateće usluge i isporuke dobara u svezi s najmom stana za stanovanje, koje se uključuju u iznos naknade za najam stana, kao što su isporuke vode, struje, plina, grijanja, odvoz smeća, oslobođene su plaćanja PDV-a.
- I** Iznajmljivanje namještenih ili nenamještenih soba i stambenih prostorija radi povremenog boravka, bez namjere trajnog življenja, u turističke svrhe (povremenim gostima) i poslovne svrhe (predstavnicima tvrtki i sl.) nije oslobođeno plaćanja PDV-a.
- I** Ako se neke od usluga vezanih uz najam stana izdvojeno naplaćuju, kao npr. iznajmljivanje parkirnih mjesta u zajedničkoj garaži stambene zgrade, te usluge ili isporuke oporezive su ako su vezane uz iznajmljivanje stambenog prostora u turističke i poslovne svrhe, a oslobođene su od PDV-a ako su vezane uz iznajmljivanje u svrhu stanovanja.

k) isporuke dobara što se koriste isključivo za prethodno nabrojane oslobođene djelatnosti bez prava na odbitak pretporeza.

- I** PDV se ne plaća na promet zlatnih poluga što ga obavlja Hrvatska narodna banka.
- I** PDV se ne plaća na isporuke nekretnina (zgrada, dijelova zgrada, stanova i drugih građevina ili dijelova građevina), osim na novoizgrađene nekretnine, to jest na nekretnine koje su izgrađene, isporučene ili plaćene nakon 31. prosinca 1997. godine. PDV se ne plaća na isporuke zemljišta (poljoprivrednog, građevinskog, izgrađenog ili neizgrađenog), međutim PDV se plaća na najam i zakup nekretnina i zemljišta.

? Plaća li se PDV na isporuke dobara za koje, prilikom njihove nabave ili uporabe, nije moguć odbitak pretporeza?

Na te se isporuke PDV ne obračunava niti ne plaća. Porezni obveznik ne može odbiti pret porez što je sadržan u računima za primljena dobra i obavljene usluge kad ih koristi:

- a) za nabavu i najam plovila namijenjenih za razonodu, zrakoplova, osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz, uključujući nabavu svih dobara i usluga u vezi s tim dobrima,

➤ Osobnim automobilima za čiju nabavu i najam nije dopušten odbitak pretporeza smatraju se motorna vozila iz Carinske tarife, tarifne oznake 8703 što su konstruirana prvenstveno za prijevoz osoba (osim vozila iz Carinske tarife, tarifne oznake 8702 – motorna vozila za prijevoz deset ili više osoba, uključujući i vozača), uključujući motorna vozila tipa »karavan«, »kombi«, »trkači automobili«, te »pick-up« vozila koja nisu razvrstana u tarifnu oznaku 8704 Carinske tarife (motorna vozila za prijevoz robe).

I Pret porez se može odbiti ako se radi o nabavi i najmu plovila i zrakoplova kojima se obavlja djelatnost prijevoza putnika i dobara, ili ako se nabavljaju za daljnju prodaju, te ako se radi o osobnim automobilima i drugim prijevoznim sredstvima za osobni prijevoz što se koriste za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, djelatnost prijevoza putnika i dobara, prijevoza umrljih, iznajmljivanja ili se nabavljaju za daljnju prodaju.

- b) za nabavu dobara za potrebe reprezentacije (izdaci za ugošćivanje poslovnih partnera, darivanje poslovnih partnera, plaćanje poslovnim partnerima izdataka za odmor, sport i razonodu, izdaci za najam automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i slični izdaci).

? Na što se PDV ne plaća prilikom uvoza?

Plaćanja PDV-a oslobođeno je sljedeće:

1. konačni uvoz dobara čija bi isporuka od strane poreznog obveznika u svim slučajevima bila oslobođena plaćanja poreza na području Republike Hrvatske,
2. uvoz osobne prtljage te dobara nekomercijalne naravi što ih putnici unose sa sobom iz inozemstva u vrsti, vrijednosti i količini utvrđenima carinskim propisima,
3. uvoz dobara kućanstva što ih pri preseljenju u Republiku Hrvatsku uvoze fizičke osobe koje su prethodno u drugoj zemlji boravile neprekidno najmanje dvanaest mjeseci, uz uvjete propisane carinskim propisima,

I Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode.

4. uvoz dobara što ih osobe koje se preseljavaju u Republiku Hrvatsku radi sklapanja braka uvoze, uključujući i darove dobivene prigodom sklapanja braka, uz uvjete propisane carinskim propisima.

I Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode, motorna vozila i opremu za obavljanje djelatnosti,

5. uvoz dobara koje su hrvatski i strani državljani s uobičajenim boravištem u Republici Hrvatskoj naslijedili u inozemstvu, uz uvjete propisane carinskim propisima,
6. uvoz pomagala i instrumenata koje za vlastite potrebe i za potrebe školovanja unose učenici i studenti koji u Republiku Hrvatsku dolaze zbog školovanja, uz uvjete propisane carinskim propisima,
7. uvoz pošiljaka vrijednosti do 160,00 kuna poslanih iz inozemstva, uz uvjete propisane carinskim propisima,

I Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode, parfeme i toaletne vode.

8. uvoz dobara poduzetničke imovine koju radi nastavka obustavljene poduzetničke djelatnosti, zbog preseljenja u Republiku Hrvatsku, uvoze fizičke osobe koje su u zemlji prethodnog boravka obavljale takvu djelatnost najmanje dvanaest mjeseci, uz uvjete propisane carinskim propisima,
9. uvoz plodova poljodjelstva, ratarstva, stočarstva, šumarstva, ribogojstva i pčelarstva dobivenih na posjedima koje državljani Republike Hrvatske, koji žive u pograničnom području, posjeduju u pograničnom području susjedne države, sjemena, umjetnih gnojiva i proizvoda za obrađivanje zemlje i uroda s tih posjeda, te uvoz priploda i drugih proizvoda koje dobiju od stoke koju drže na tim posjedima zbog poljodjelskih radova, ispaše ili zimovanja, uz uvjete propisane carinskim propisima,
10. uvoz terapijskih supstanci ljudskog podrijetla i reagensa za određivanje krvne grupe i tipizaciju tkiva koji se upotrebljavaju za nekomercijalne svrhe, uzoraka referentnih tvari za kontrolu medicinskih proizvoda, uključujući laboratorijske životinje posebno uzgojene za potrebe znanstvenih istraživanja, lijekove i medicinske proizvode namijenjene za odobrena klinička, laboratorijska i farmakološko-toksikološka ispitivanja, te uvoz farmaceutskih proizvoda humane i vete-

rinarske medicine za ljudsku i životinjsku uporabu na športskim priredbama, uz uvjete propisane carinskim propisima,

11. uvoz dobara posebno izrađenih i prilagođenih za osobnu uporabu, obrazovanje, kulturnu, socijalnu, profesionalnu i drugu rehabilitaciju slijepih, slabovidnih, gluhih, dijaliziranih, te mentalno ili fizički hendikepiranih osoba, kada ih uvoze ustanove ili organizacije registrirane za pružanje pomoći i rehabilitaciju takvih osoba, a dobivena su bez plaćanja naknade, uz uvjete propisane carinskim propisima,
12. uvoz besplatno dobivenih dobara za zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba, kao što su hrana, lijekovi, odjeća, obuća, posteljina, higijenske potrepštine i slično, koja radi besplatne podjele ugroženim osobama uvoze državne i druge registrirane humanitarne i dobrotvorne organizacije i ustanove,

 Plaćanja PDV-a oslobođen je uvoz dobara za zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba što ih žrtvama katastrofa besplatno dijele državne i druge registrirane humanitarne i dobrotvorne organizacije i ustanove. Plaćanja PDV-a oslobođen je i uvoz opreme koja se besplatno iz inozemstva šalje navedenim organizacijama i ustanovama u svrhu zadovoljavanja njihovih operativnih potreba i ostvarivanja njihovih humanitarnih ciljeva. Oslobođenje se ostvaruje uz uvjete propisane carinskim propisima.

I Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode, kavu i čaj te na motorna vozila, osim vozila prve pomoći.

13. uvoz odlikovanja i priznanja dobivenih u okviru međunarodnih događaja, te darova primljenih u okviru međunarodnih odnosa, kao i dobara, na temelju uzajamnosti, koja koriste šefovi država ili njihovi predstavnici pri službenim posjetima Republici Hrvatskoj, uz uvjete propisane carinskim propisima,

I Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode.

14. uvoz uzoraka dobara neznatne vrijednosti koji služe za naručivanje istovrsnih dobara i koji su neupotrebljivi za bilo koje druge svrhe, uz uvjete propisane carinskim propisima,
15. uvoz tiskanog i promidžbenog materijala koji šalju osobe sa sjedištem izvan Republike Hrvatske, uz uvjete propisane carinskim propisima,
16. uvoz dobara što se koriste ili troše na sajmovima, izložbama i sličnim priredbama, uz uvjete propisane carinskim propisima,

I Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhan i duhanske proizvode, te kruta, tekuća i plinovita goriva.

17. uvoz dobara namijenjenih ispitivanju, analiziranju i testiranju i koja se nakon takva korištenja u cijelosti unište, uz uvjete propisane carinskim propisima,
18. uvoz žigova, robnih marki, patenata, modela, nacрта i prateće dokumentacije, te obrazaca za priznavanje izuma, patenata, inovacija i slično, koji se dostavljaju nadležnim tijelima za zaštitu autorskih prava ili industrijskog i komercijalnog vlasništva, uz uvjete propisane carinskim propisima,

19. uvoz turističkog informativnog materijala koji se dijeli besplatno i čiji je cilj predstaviti stranu turističku ponudu, uz uvjete propisane carinskim propisima,
20. uvoz dokumenata, isprava, obrazaca i nositelja podataka:
 - a) dokumenata koji se besplatno šalju javnim službama,
 - b) publikacija stranih vlada i službenih međunarodnih tijela namijenjenih za besplatno dijeljenje,
 - c) glasačkih listića za izbore u organizaciji tijela osnovanih u drugim državama,
 - d) predmeta koji se kao dokazi ili u slične svrhe dostavljaju sudovima i drugim službenim tijelima,
 - e) uzoraka potpisa i tiskanih cirkularnih pisama koja se šalju u okviru uobičajene razmjene informacija između javnih službi ili bankarskih institucija,
 - f) službenih tiskanica koje se šalju Hrvatskoj narodnoj banci,
 - g) izvješća, izjava, bilješki, prospekata, formulara zahtjeva i drugih dokumenata koje izdaju trgovačka društva sa sjedištem izvan Republike Hrvatske i koji se šalju imateljima ili potpisnicima vrijednosnih papira izdanih od takvih trgovačkih društava,
 - h) snimljenih nosača podataka (bušenih kartica, zvučnih snimki, mikrofilmova, itd.) za prijenos informacija koje se besplatno šalju primateljima, ukoliko oslobođenje ne dovodi do zloruporabe ili značajnog narušavanja tržišnog natjecanja,
 - i) spisa, arhivskog materijala, tiskanih obrazaca i drugih dokumenata za korištenje na međunarodnim skupovima, konferencijama i kongresima, te izvješća o takvim skupovima,
 - j) nacрта, tehničkih crteža, kopija nacрта na prozirnom papiru, opisa i drugih sličnih dokumenata uvezenih s ciljem pribavljanja ili izvršavanja narudžbi ili sudjelovanja u natječaju raspisanom u Republici Hrvatskoj,
 - k) dokumenata koji će se koristiti u ispitivanjima koje u Republici Hrvatskoj provode ustanove osnovane u drugoj državi,
 - l) tiskanih obrazaca koji će se u okviru međunarodnih ugovora koristiti kao službeni dokumenti u međunarodnom prometu vozila ili dobara,
 - m) tiskanih obrazaca, naljepnica, karata i sličnih dokumenata koje prijevoznika ili hotelska poduzeća smještena u drugim državama šalju putničkim agencijama osnovanima u Republici Hrvatskoj,
 - n) tiskanih obrazaca i karata, teretnica, tovarnih listova i drugih komercijalnih i službenih dokumenata,
 - o) službenih tiskanih obrazaca nacionalnih i međunarodnih tijela i tiskanica u skladu s međunarodnim standardima koje udruge drugih država šalju odgovarajućim udrugama u Republici Hrvatskoj za distribuciju,
 - p) fotografija, dijapozitiva i klišeja za fotografije, s tekstom ili bez teksta, koji se šalju novinskim agencijama i izdavačima časopisa,
 - r) predmeta proizvedenih od strane Organizacije ujedinjenih naroda ili neke od njenih specijalnih agencija, bez obzira na njihovu namjeravanu svrhu,
 - s) kolekcionarskih predmeta i umjetničkih djela obrazovnog, znanstvenog ili kulturnog obilježja, koja nisu namijenjena prodaji i koja uvoze muzeji, galerije i druge ustanove s odobrenjem nadležnih tijela za bescarinski uvoz tih dobara, a oslobođenje se odobrava samo pod uvjetom da se odnosni pred-

meti uvoze besplatno ili, ako se uvoze za novac, da ih ne isporučuje osoba koja je porezni obveznik,

- t) službenih publikacija izdanih uz odobrenje države izvoznice, međunarodnih institucija, regionalnih i lokalnih tijela vlasti te javnopravnih tijela osnovanih u državi izvoznici i tiskanica koje u povodu nacionalnih izbora u zemlji iz koje tiskalice potječu distribuiraju strane političke organizacije koje su službeno priznate u drugim državama ukoliko je na takve publikacije i tiskanice plaćen porez u državi izvoznici i ako one nisu oslobođene poreza na izvoz,
21. uvoz pomoćnog materijala za zaštitu dobara i za skrb o živim životinjama tijekom transporta, uz uvjete propisane carinskim propisima,
22. uvoz goriva i maziva sadržanog u tvornički ugrađenim spremnicima cestovnih motornih vozila i specijalnim kontejnerima, uz uvjete propisane carinskim propisima,
23. uvoz kovčega s umrlim osobama, urni s pepelom umrlih osoba, cvijeća, vijenaca i drugih uobičajenih ukrasnih pogrebnih predmeta, te dobara namijenjenih gradnji, održavanju ili ukrašavanju groblja i spomenika žrtvama rata na području Republike Hrvatske, uz uvjete propisane carinskim propisima,
24. uvoz dobara sadržanih u pošiljkama koje fizičke osobe iz inozemstva besplatno šalju fizičkim osobama u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da te pošiljke nisu komercijalne naravi i da odgovaraju propisanoj vrsti, količini i vrijednosti, uz uvjete propisane carinskim propisima,
25. ponovni uvoz dobara od osobe koja ih je izvezla, u stanju u kojem su bila izvezena, ako su ta dobra oslobođena plaćanja carine,
26. uvoz dobara na temelju diplomatskih i konzularnih sporazuma ako su oslobođena plaćanja carine,
27. uvoz dobara od međunarodnih organizacija koje kao takve priznaje Republika Hrvatska ili od strane članova takvih organizacija, u skladu s ograničenjima i uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju takvih organizacija ili sporazumima o njihovu sjedištu,
28. uvoz dobara od strane oružanih snaga drugih država članica NATO saveza za potrebe tih snaga ili civilnog osoblja koje ih prati, kao i za opskrbu njihovih menza ili kantina, ako te snage sudjeluju u zajedničkim vojnim akcijama,
29. uvoz neprerađenog ili prerađenog ulova u luke, ali još neisporučenog, od strane ribarskih poduzeća koja se bave morskim ribolovom,
30. uvoz zlata Hrvatske narodne banke,
31. usluge koje se odnose na uvoz dobara, ako je vrijednost takvih usluga uključena u poreznu osnovicu,
32. privremeni uvoz dobara koji je prema međunarodnoj konvenciji o privremenom uvozu i carinskim propisima oslobođen od plaćanja carine,
33. usluge koje se neposredno odnose na uvoz dobara za koje je Carinska uprava odobrila privremeno korištenje u tuzemstvu. To se ne odnosi na usluge u vezi s prijevoznim sredstvima, paletama i kontejnerima,
34. dobra u provozu kroz carinsko područje Republike Hrvatske, uključujući prijevozne i sve druge otpremne usluge.

I Za ostvarenje poreznog oslobođenja pri uvozu potrebno je priložiti isprave prema carinskim propisima.

? Kakva su porezna oslobođenja pri izvozu?

Plaćanja PDV-a oslobođene su:

1. izvozne isporuke dobara i oplemenjenih dobara, uključujući prijevozne i sve druge otpremne usluge,

I Poduzetnik carinski obveznik dokazuje da je obavljena izvozna isporuka (izvoz):

- izvoznom carinskom deklaracijom, koja glasi na njegovo ime,
- ovjerom nadležne carinarnice da je obavljeno izvozno carinjenje i da je dobro napustilo carinsko područje Republike Hrvatske.

Kad se radi o doradi, oplemenjivanju ili popravku uvezenih dobara poduzetnik carinski obveznik mora osim izvozne imati i uveznu carinsku dokumentaciju.

Iznimno, dokaz da je obavljen izvoz dobara putem poštanskih pošiljki, za koje se ne podnosi carinska deklaracija, porezni obveznik dokazuje podacima iz nadzorne knjige svakog sklopljenog vanjskotrgovinskog i kreditnog posla koji vodi prema propisima o vanjskotrgovinskom i deviznom poslovanju.

I Privremeni izvoz dobara, pri kojemu domaći isporučitelj ne prenosi mogućnost raspolaganja tim dobrima, ne smatra se izvozom niti isporukom koja podliježe oporezivanju

I Ako se neko dobro uvozi radi dorade, oplemenjivanja ili popravka, pri čemu se ne prenosi mogućnost raspolaganja (vlasništva) na domaćeg poduzetnika, i nakon dorade odnosno oplemenjivanja ili popravka to se dobro izveze inozemnom naručitelju, smatra se da je u dijelu koji se odnosi na oplemenjivanje ili popravak obavljena izvozna isporuka dobra koja je oslobođena PDV-a.

I Ako domaći poduzetnik obavlja premještanje dobara izrađenog, oplemenjenog ili popravljenog u postupku unutarnje proizvodnje drugom poduzetniku, koji također obavlja postupak unutarnje proizvodnje sukladno carinskim propisima, te ako se to dobro nakon dorade odnosno oplemenjivanja ili popravka isporučuje inozemnom naručitelju u inozemstvu takva isporuka je oslobođena plaćanja PDV-a.

2. Isporuke dobara u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta te isporuke dobara unutar slobodne zone, slobodnih i carinskih skladišta,

I Porezni obveznik - isporučitelj dobara u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta obavezan je osigurati dokaze (odgovarajuću carinsku dokumentaciju) o isporuci dobara u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta.

3. isporuke dobara ovlaštenim tijelima koja ih izvoze izvan Republike Hrvatske, u okviru njihovih humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih djelatnosti izvan Republike Hrvatske,

I Porezno oslobođenje ostvaruje se putem zahtjeva za povrat PDV-a koji se podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu podnositelja zahtjeva. Uz zahtjev za povrat poreza potrebno je priložiti izvornike računa o nabavi dobara, potvrdu nadležnog državnog tijela kod kojeg je ovlašteno tijelo registrirano i dokaz o izvozu tih dobara (ovjerenu jedinstvenu carinsku deklaraciju od strane carinarnice).

I Oslobođenje od plaćanja PDV-a ostvaruje se na temelju potvrde koju izdaje nadležno državno tijelo kod kojeg su ovlaštena tijela registrirana za obavljanje humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih djelatnosti i dokaza o izvozu dobara. Potvrda ne smije biti starija od šest mjeseci.

I Ovlaštena tijela koja dobra nabavljena u tuzemstvu izvoze izvan Republike Hrvatske u okviru svojih humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih djelatnosti izvan Republike Hrvatske obvezna su dobra izvesti u roku od tri mjeseca od dana izdavanja računa kako bi ostvarila pravo na povrat poreza. Zahtjev za povrat PDV-a podnosi se na obrascu PDV-H najkasnije u roku šest mjeseci nakon proteka kalendarske godine u kojoj su ostvareni uvjeti za povrat poreza.

4. isporuke dobara, osim naftnih derivata, koje putnici u okviru putničkog prometa sami otpreme ili prevezu iz Republike Hrvatske ili to netko obavi u njihovo ime. Oslobođenje se primjenjuje isključivo uz sljedeće uvjete:
- a) putnik nema prebivalište ni uobičajeno boravište na području Republike Hrvatske, što dokazuje putovnicom ili osobnom iskaznicom,
 - b) ukupna vrijednost isporuke, uključujući PDV, veća je od 740,00 kuna,
 - c) dobra su prevezena izvan Republike Hrvatske prije isteka roka od tri mjeseca te
 - d) postoji dokaz o izvozu, račun i obrazac PDV-P potvrđen od carinarnice na području koje su dobra iznesena iz Republike Hrvatske.

I Oslobođenje se ostvaruje kad porezni obveznik – isporučitelj dobara primi dokaz o izvozu.

I Već obavljeno oporezivanje izvoza porezni obveznik može ispraviti u obračunskom razdoblju u kojemu je zaprimljen dokaz o izvozu.

2 Kakva su porezna oslobođenja za isporuke dobara i usluga što su izjednačene s izvozom?

Plaćanja PDV-a oslobođene su:

- a) isporuke dobara i obavljene usluge diplomatskim i konzularnim predstavništvima pod uvjetom uzajamnosti,

I Porezno oslobođenje ostvaruje se izravno kod prodavatelja, odnosno izvršitelja usluga. Porezni obveznik koji je obavio isporuke mora u svojim evidencijama imati potvrdu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Diplomatskog protokola.

- b) isporuke dobara i obavljene usluge međunarodnim organizacijama koje kao takve priznaje Republika Hrvatska i članovima tih organizacija, uz ograničenja i pod uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju takvih organizacija ili sporazumima o njihovu sjedištu,

I Porezno oslobođenje ostvaruje se na osnovi potvrde koju izdaje nadležno državno tijelo koje je nositelj provedbe pojedinog međunarodnog sporazuma, odnosno ugovora. Nadležna državna tijela obvezna su presliku potvrde dostaviti Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, Središnjem uredu, Zagreb.

- c) isporuke dobara i obavljene usluge na području Republike Hrvatske za potrebe oružanih snaga drugih država članica NATO saveza ili civilnog osoblja koje ih prati te za opskrbu njihovih menza i kantina, kada te snage sudjeluju u zajedničkim vojnim akcijama.

I Porezno oslobođenje ostvaruje se izravno kod prodavatelja, odnosno izvršitelja usluga. Porezni obveznik koji je obavio isporuke mora u svojim evidencijama imati potvrdu nadležnog državnog tijela na temelju koje je kupac ostvario pravo na nabavu oslobođenu oporezivanja. Ministarstvo obrane Republike Hrvatske obvezno je presliku potvrde dostaviti Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, Središnjem uredu, Zagreb.

? Kakve su porezne olakšice branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji?

1. HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine ima pravo na osobni automobil s ugrađenim odgovarajućim prilagodabama što mu ga svakih 7 godina u vlasništvo dodjeljuje Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, i to u roku 6 mjeseci od podnošenja zahtjeva.
2. Bračni drug, punoljetna djeca i roditelji smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na uvoz osobnog automobila bez plaćanja carine, posebnog poreza i PDV-a jednokratno, ako to pravo do sada nisu iskoristili.

I Ako su roditelji smrtno stradalog ili zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata razvedeni pravo na povlasticu ima roditelj s kojim je smrtno stradali ili zatočeni ili nestali hrvatski branitelj živio u zajedničkom kućanstvu najmanje 5 godina prije smrtnog stradavanja, odnosno najmanje 5 godina od dana utvrđivanja da je zatočen ili nestao.

3. HRVI iz Domovinskog rata od II. do IV. skupine čije utvrđeno oštećenje organizma ima za posljedicu oštećenje funkcije ekstremiteta ili oštećenje vida, svakih 5 godina ima pravo na uvoz osobnog automobila bez plaćanja carine, posebnog poreza i PDV-a u iznosu utvrđenog postotka oštećenja organizma.

I Ostvarivanje carinskih i poreznih olakšica prema točkama 2. i 3. primjenjuje se na carinsku vrijednost osobnog automobila iz tarifnog broja 87.03 Carinske tarife do najviše 20.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti. Ako korisnik olakšica iz točke 2. i 3. uvozi osobni automobil kojemu je carinska vrijednost viša od 20.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti uvozna davanja se obračunavaju i plaćaju na razliku iznad navedenog iznosa.

4. HRVI iz Domovinskog rata oslobođeni su plaćanja carine i PDV-a na ortopedska i druga pomagala koja su izravan nadomjestak tjelesnih organa, odnosno oštećenih tjelesnih organa, te na rezervne dijelove i potrošni materijal za ta pomagala.
5. Nezaposleni HRVI iz Domovinskog rata, dragovoljac, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata i član obitelji smrtno stradaloga, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata oslobođeni su od plaćanja carine i PDV-a kad uvoze strojeve i opremu za obavljanje gospodarske djelatnosti, odnosno samostalne profesionalne djelatnosti, sukladno posebnim propisima. Uvozi li se temeljem carinskih i poreznih olakšica oprema za obavljanje djelatnosti u vrijednosti većoj od 400.000 kuna, ili za obavljanje djelatnosti pravne osobe u većinskom vlasništvu korisnika olakšica, uz zahtjev za ostvarivanje olakšica podnosi se elaborat o gospodarskoj opravdanosti i učinkovitosti ulaganja u opremu koja se namjerava uvesti.

I Carinske i porezne olakšice pri uvozu opreme za obavljanje djelatnosti ne mogu koristiti HRVI iz Domovinskog rata koji imaju status korisnika mirovine ili korisnika nadoknade po osnovi smanjene radne sposobnosti za razdoblje dok se nadoknada isplaćuje, ako ta prava ostvaruju temeljem odredaba posebnih propisa koji se primjenjuju na hrvatske branitelje.

I Prava iz točki 1., 2. i 3. međusobno se isključuju.

I Korisnik carinske odnosno poreznih olakšica koji osobni automobil ili opremu za obavljanje djelatnosti, uvezene uz carinske i porezne olakšice hrvatskih branitelja članova obitelji hrvatskih branitelja, namjerava prodati, darovati, ustupiti drugome na korištenje ili upotrebu ili predati u zalog ili na drugi način otuđiti ili predati na korištenje ili upotrebu drugome prije isteka 4 godine od dana ostvarivanja olakšica obavezan je prethodno nadležnoj carinarnici podnijeti zahtjev kojim će zatražiti obračun i platiti carinu, posebni porez i PDV, kojih je bio oslobođen pri uvozu. Ako HRVI iz Domovinskog rata ili član obitelji smrtno stradalog, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata umre prije isteka roka od 4 godine od nabave automobila zakonski nasljednici mogu prodati automobil koji su naslijedili bez plaćanja carine, posebnog poreza i PDV-a. Naknadni obračun i plaćanje carine, posebnog poreza i PDV-a obavlja se prema carinskim propisima. Kamata se ne obračunava i ne plaća za razdoblje od donošenja rješenja o oslobođenju od plaćanja carine, posebnog poreza i PDV-a do donošenja rješenja nadležne carinarnice sukladno zahtjevu.

I Nabrojane odredbe prestaju važiti u dijelu kojim se propisuju oslobađanja od plaćanja carina danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, a stupanjem na snagu Zakona o porezu na dodanu vrijednost i propisa o posebnim porezima usklađenih s pravnom stečevinom Europske unije u dijelu kojim se propisuju oslobađanja od plaćanja PDV-a i posebnog poreza.

? Kakva su porezna oslobođenja na temelju međunarodnih ugovora i programa pomoći?

Plaćanja PDV-a oslobođene su isporuke dobara i obavljene usluge u tuzemstvu i uvoz dobara kad je to utvrđeno međunarodnim ugovorom što obvezuje Republiku Hrvatsku.

➤ Nadležno državno tijelo koje je nositelj provedbe pojedinog međunarodnog ugovora izdaje potvrdu na temelju koje će druga ugovorna strana moći ostvariti oslobođenje od PDV-a. Potvrda mora sadržavati najmanje sljedeće podatke: naziv ugovora, potvrdu o važenju (ratifikaciji) i potvrdu da je ugovor na snazi, odredbu ugovora o poreznom oslobođenju, specifikaciju dobara što se uvoze ili nabavljaju u tuzemstvu i usluga što se koriste u tuzemstvu, datum izdavanja potvrde i pečat i potpis ovlaštene osobe izdavatelja potvrde.

? Kako se to oslobođenje ostvaruje?

1. pri uvozu dobara – dostavom potvrde o oslobođenju od plaćanja PDV-a, izdane od nadležnog državnog tijela nositelja provedbe pojedinog međunarodnog ugovora, nadležnoj carinarnici,
2. pri isporuci dobara i obavljanju usluga u tuzemstvu – isporukom dobara i obavljanjem usluga što su oslobođene PDV-a.

- ▶ Potvrda mora sadržavati najmanje sljedeće podatke: naziv ugovora, potvrdu o važenju (ratifikaciji) i potvrdu da je ugovor na snazi, odredbu ugovora o poreznom oslobođenju, specifikaciju dobara što se uvoze ili nabavljaju u tuzemstvu i usluga što se koriste u tuzemstvu, datum izdavanja potvrde i pečat i potpis ovlaštene osobe izdavatelja potvrde.

2 Kakva su porezna oslobođenja u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice?

Porezna oslobođenja od obračunavanja i plaćanja PDV-a na naknade za isporučena dobra i usluge ostvaruju se na osnovi Okvirnog sporazuma između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice te za projekte što se financiraju iz potpore Europske zajednice na osnovi Okvirnog sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europske zajednice o pravilima za suradnju u svezi financijske pomoći Europske zajednice Republici Hrvatskoj u provedbi pomoći u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) i drugih programa koji se financiraju iz sredstava Europske unije u vezi pomoći Republici Hrvatskoj.

1. Nabava u tuzemstvu roba i usluga za provedbu programa pomoći Europske unije:
 - Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je korisniku projekta dati jedan primjerak ovjerenog preslika stranica ugovora iz kojih se vide podaci o potpisniku ugovora, naziv projekta, broj ugovora, iznos i namjena potpore.
 - Korisnik projekta presliku tih ovjerenih stranica ugovora ovjerava svojim pečatom i daje isporučitelju pri nabavi dobara i usluga. Navedeni ovjereni preslik će isporučitelju biti dokaz da ima pravo ne zaračunati PDV pri isporuci dobara i usluga u skladu s odredbama o poreznom oslobođenju programa što se financiraju iz sredstava Europske zajednice u svezi financijske pomoći Republici Hrvatskoj.

I Ako je državno tijelo nadležno za projekt ujedno i korisnik projekta tada ono kao korisnik projekta daje ovjereni preslik stranica ugovora isporučitelju dobara radi ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja PDV-a.

- Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je voditi evidencije o ostvarenim oslobođenjima pri nabavi robe i usluga u tuzemstvu po korisnicima projekta.
- Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, dostaviti izvješće o ostvarenim oslobođenjima od plaćanja PDV-a pri nabavi roba i usluga u tuzemstvu (na obrascu „Izvješće o ostvarenim oslobođenjima od plaćanja PDV-a“) i to po svakom korisniku projekta i ugovoru unutar projekta što se financira iz financijske pomoći Europske zajednice,
- Korisnik projekta obvezan je voditi evidenciju o ostvarenim oslobođenjima pri nabavi roba i usluga u tuzemstvu po isporučiteljima dobara i usluga. Ta evidencija mora sadržavati podatke o nazivu projekta, broj ugovora i poda-

tke o isporučiteljima (naziv, adresu, osobni identifikacijski broj), broj računa i iznos naknade za isporučena dobra i obavljene usluge.

2. Uvoz dobara i usluga za provedbu programa pomoći Europske unije:
 - Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je korisniku projekta dati primjerk ovjerene preslike stranica ugovora s podacima o potpisniku ugovora, nazivu projekta, broju ugovora, svoti i namjeni potpore (financijske pomoći),
 - Korisnik projekta svojim žigom ovjerava presliku ovjerenih stranica ugovora i podnosi je nadležnoj carinarnici radi oslobađanja od plaćanja carine i PDV-a.

? Na koje se isporuke dobara i obavljene usluge ne plaća PDV u međunarodnom prijevozu?

Plaćanja PDV-a oslobođene su¹:

- a) isporuke dobara za opskrbu plovila, osim isporuke goriva, koja se koriste za plovidbu na otvorenom moru i za prijevoz putnika uz naknadu, za potrebe komercijalnih i industrijskih djelatnosti te plovila koja se koriste za spašavanje ili pomoć na moru,

I Isporuka goriva za ta plovila podliježe plaćanju PDV-a. Plovilima koja plove na otvorenom moru smatraju se i brodovi koji plove na međunarodnim linijama iz hrvatske u stranu luku i obrnuto ili između stranih luka te brodovi koji plove u vodama stranih država radi obavljanja usluga vezanih uz djelatnosti na otvorenom moru kao što su istraživanje, iskorištavanje energenata i slično.

- b) isporuke goriva i dobara za opskrbu ratnih brodova prema Carinskoj tarifi, tarifnoj oznaci 8906 10 00, koji napuštaju Republiku Hrvatsku ploveći prema stranim lukama ili sidrištima,
- c) isporuke, preinake, popravci i održavanje plovila iz točke a), te isporuke, iznajmljivanje, popravci i održavanje opreme koja je ugrađena u plovila ili se u njima koristi,
- d) isporuke, preinake, popravci, održavanje, iznajmljivanje i unajmljivanje letjelica kojima se koriste zrakoplovne tvrtke koje prometuju uz naknadu pretežno na međunarodnim linijama te isporuke, iznajmljivanje, popravci i održavanje opreme koja je ugrađena u letjelice ili se u njima koristi,

I Oslobođenje se odnosi i na isporuke, popravke, iznajmljivanje i održavanje opreme koja se u tim letjelicama koristi ili je u njih ugrađena. Smatra se da zrakoplovne tvrtke obavljaju prijevoz dobara i putnika pretežno na međunarodnim linijama ako se više od 50% njihovog ukupnog godišnjeg obavljenog prijevoza odnosi na usluge međunarodnog prijevoza ili ako su one priznate kao takve prema međunarodnim sporazumima o zračnom prometu.

- e) isporuke goriva i dobara za opskrbu letjelica iz točke d),
- f) obavljanje usluga, osim onih navedenih pod c), koje služe neposredno za potrebe plovila iz točke a) ili njihova tereta,

¹ Porezni obveznik koji isporučuje dobra ili obavlja usluge koje su oslobođene PDV-a mora na računu navesti da PDV nije zaračunan, s naznakom članka Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojim je to oslobođenje propisano. U tom slučaju na računu mora biti iskazani samo zbrojni iznos naknade.

I Uslugama se smatraju lučke pristojbe, usluge tegljenja, pilotaže i vezivanja brodova, usluge ukrcaja, iskrcaja, prekrcanja i skladištenja broskog tereta u lukama, zatim lučke, skladišne i agencijske usluge za brodove i njihove terete, odvoz smeća, pranje rublja, izdavanje certifikata za brodove i slično.

g) obavljanje usluga, osim onih navedenih u točki d), koje služe neposredno za potrebe letjelica iz točke d) ili njihova tereta.

I Uslugama koje služe neposredno za potrebe letjelica ili njihova tereta smatraju se usluge povezane s prtljagom (rukovanje, razvrstavanje, utovar, istovar, prijevoz od zrakoplova do sortirnice i obrnuto i slično), usluge prihvata i otpreme tereta i pošte (fizičko rukovanje s dolaznom i odlaznom poštom i teretom, rukovanje dokumentima tereta i pošte i slično), usluge prihvata i otpreme zrakoplova (navođenje, izvođenje, parkiranje, grijanje, hlađenje, utovar i istovar zrakoplova, prijevoz, utovar i istovar hrane i pića, prijevoz posade i putnika između zrakoplova i terminala i slično), rutne i terminalne usluge (usluge slijetanja, polijetanja i prelijetanja), usluge letnih operacija, te druge slične usluge.

5. Porezna osnovica

? Što je porezna osnovica PDV-a?

Porezna osnovica, ovisno o predmetu oporezivanja, utvrđuje se na način kako je prikazano u ovoj tablici:

R. br.	Predmet oporezivanja	Osnovica PDV-a
1	Isporuke svih vrsta dobara i sve obavljene usluge u tuzemstvu uz naknadu, a što ih poduzetnik obavi baveći se svojom gospodarskom ili drugom djelatnosti, osim pod točkama 2 – 10	naknada za isporučena dobra ili obavljene usluge
2	Isporuke svih vrsta dobara i sve usluge što se obavljaju na osnovi zakonskih odredbi ili odluka državnih tijela	tržišna vrijednosti u trenutku isporuke dobara ili obavljanja usluge
3	Razmjena i drugi slični poslovi	tržišna vrijednost dobara ili usluga što su predmet razmjene
4	Prijenos gospodarske cjeline ili pogona u cijelosti	pojedinačna naknada za svaki preneseni predmet, s time da zbroj svih tih pojedinačnih naknada čini ukupnu naknadu za tu gospodarsku cjelinu ili pogon umanjenu za vrijednost nekretnina ²
5	Prijenos vlasničkog prava nad založnicom	cijena založnice uvećana za razliku do tržišne vrijednosti založenog dobra

² Preuzeti se dugovi ne odbijaju od osnovice. Ako obračunani PDV pri stjecanju gospodarske cjeline ili pogona stjecatelj u cijelosti može odbiti kao pretporez tada se ne plaća PDV, a taj se prijenos smatra neoporezivim.

³ U poreznu osnovicu pri uvozu dobara uračunavaju se i ostali dodatni troškovi nastali do prvog mjesta odredišta u tuzemstvu ako nisu uključeni u carinsku vrijednost, kao što su provizije, troškovi ambalaže, pakiranja, osiguranja, prijevoza, utovara, istovara, skladištenja, rukovanja s dobrima i slično.

R. br.	Predmet oporezivanja	Osnovica PDV-a
6	Izuzimanje ili korištenje dobara i imovine, što čine dio poduzetničke imovine, od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe ako se PDV na ta dobra mogao odbiti u cijelosti ili djelomično	tržišna vrijednosti u trenutku isporuke dobara ili obavljanja usluge
7	Obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe	tržišna vrijednosti u trenutku obavljanja usluge
8	Uvoz dobara u tuzemstvo	carinska vrijednost utvrđena prema carinskim propisima uvećana za carinu, posebne poreze, trošarine, pristojbe i slična davanja što se plaćaju pri uvozu dobara ³
9	Uvoz dobara što su prethodno bila izvezena u inozemstvo radi oplemenjivanja	plaćena naknada za oplemenjivanje, a ako naknada nije plaćena tada povećana vrijednost zbog oplemenjivanja
10	Isporuke rabljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih i antiknih predmeta što ih obavlja preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže	marža (razlika između prodajne i nabavne cijene isporučenih dobara, umanjena za iznos PDV-a koji je sadržan u toj marži ⁴)

? Što ako se porezna osnovica naknadno promijeni?

Ako se porezna osnovica naknadno promijeni, zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate, tada poduzetnik koji je isporučio dobro ili obavio uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos PDV-a tek nakon što poduzetnik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi (smanji) odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja. Ako je PDV obračunan i plaćen pri uvozu odbijen kao pretporez, a naknadno je snižen ili nadoknađen, tada uvoznik mora za pripadni iznos ispraviti odbitak pretporeza. Ispravak porezne osnovice obavlja se i u slučaju kada se porezna osnovica promijeni na više.

6. Porezna stopa

? Po kojoj se stopi plaća PDV?

Po stopi od 0%, ili 10%, ili 25% (23% do 29.02.2012.).

? Kad se PDV plaća po stopi od 0%?

PDV se plaća po stopi od 0% na:

- sve vrste kruha,

⁴ Svota PDV-a se obračunava preračunanom stopom od 20%.

I Pod kruhom se u smatraju sve vrste ispečenog kruha (pšenični, raženi, ječmeni, kukuruzni, kruh od heljde, kruh od soje, kruh od posija i kruh od krumpira) što se stavlja u promet pod nazivom kruh bijeli, polubijeli, crni, peciva i drugi pekarski proizvodi kao što su kifle, pereci, žemlje, pogače, lepinje, kajzerice, osim svih vrsta kolača, bureka i ostalih pekarskih i slastičarskih proizvoda.

- sve vrste mlijeka (kravlje, ovčje, kozje) koje se u promet stavlja pod istim nazivom u tekućem stanju, svježe, pasterizirano, homogenizirano, kondenzirano (osim kiselog mlijeka, jogurta, kefira, čokoladnog mlijeka i drugih mliječnih proizvoda), te hrana za dojenčad koja služi kao potpuna zamjena za majčino mlijeko u skladu s posebnim propisima,
- knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovno, srednje i visoko obrazovanje, otisnute na papiru ili na drugim nositeljima teksta kao što su papirus, koža, platno, tekstil, CD-ROM, video i audio kasete i diskete,

I Knjigama se smatraju neperiodične tiskovine koje imaju istodobno sva tri sljedeća obilježja:

1. imaju stručni, znanstveni, umjetnički, kulturni i obrazovni sadržaj, a ne smiju imati promidžbeni sadržaj. Promidžbenim sadržajem smatra se onaj sadržaj u kojem se kao pretežiti dio (više od 50%) pojavljuju promidžbene poruke,
2. izrađene su u tehničkom smislu u obliku knjige, otisnute na arcima papira ili već spomenutim nositeljima teksta ili u obliku slobodnih listova,
3. imaju najmanje 49 stranica (definicija UNESCO-a) ne računajući korice i naslovnu stranicu, osim dječjih knjiga-bojanki, slikovnica bez teksta te tiskanih nota i umetaka za knjige u obliku slobodnih listova koji mogu imati i manje od 49 stranica. Pod dječjim knjigama snaraju se i bojanke i slikovnice bez teksta,

I Knjigama se ne smatraju: telefonski imenici, vozni redovi, cjenici, kalendari, rokovnici, različiti prospekti, katalozi, turistički vodiči turističke karte, mape, izvješća o poslovanju trgovačkih i ostalih društava, prigodni prezentacijski materijali u obliku knjige te drugi informativni materijal.

I Udžbenicima se smatraju nastavna sredstva izrađena u svezi s odgovarajućim nastavnim planom i programom, neovisno o broju stranica (temeljna knjiga, skripta, priručnik, radna bilježnica, vježbenica, lektira i dr.) otisnuta na papiru ili na već navedenim nositeljima teksta, koje je odobrilo Ministarstvo prosvjete i športa ili Ministarstvo znanosti i tehnologije.

I Knjige i udžbenici su dobro tek u trenutku kad ih kao u cijelosti dovršenu knjigu nakladnik isporučuje u tuzemstvu, odnosno u svim drugim isporukama nakon toga.

- lijekove određene Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,
- implantati, prema Listi proizvoda koji se kirurškim putem ugrađuju u ljudsko tijelo,

Red. br.	Naziv grupe proizvoda	Red. br.	Naziv grupe proizvoda
1.	Baterije za implantate	18.	Mrežice11
2.	Čavli za osteosintezu1	19.	Matice za osteosintezu
3.	Drenovi2	20.	Opruge za osteosintezu
4.	Elektrode3	21.	Otvoreni izvori zračenja12
5.	Elektronski dozatori4	22.	Pločice za osteosintezu
6.	Elektrostimulatori5	23.	Prstenovi13
7.	Endoklipse6	24.	Pudentzov sistem
8.	Endoproteze7	25.	Sfinkter umjetni
9.	Endopatch-evi (endograft-ovi)8	26.	Stentovi
10.	Fixatori unutrašnji	27.	Stapleri i punjenja
11.	Implantati silikonski	28.	Šipke i šine za osteosintezu
12.	Intraokularne leće	29.	Tubusi
13.	Kanile9	30.	Umetci i tkivni ekspanderi14
14.	Katetri10	31.	Vijci za osteosintezu
15.	Klinovi za kosti	32.	Valvule15
16.	Kukice za osteosintezu	33.	Žice16
17.	Kohlearni implantat	34.	Stomatološki implantati17

- ostale medicinske proizvode za nadomještanje tjelesnog oštećenja ili nedostataka koji se stavljaju u promet pod nazivom iz stupca 3 Popisa ortopedskih i drugih pomagala iz Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, osim zubnih nadomjestaka kad ih isporučuju zubni tehničari i stomatolozi iz članka 11. stavka 1. točke e) Zakona i pomagala s Popisa pomagala pod sljedećim nazivima: akumulator, vanjska zadnja guma, vanjska prednja guma, zračnica zadnja, zračnica prednja, puna guma prednja, puna guma zadnja, akumulator za elektromotorna invalidska kolica, tamna stakla, obično prozirno staklo, baterija 675A, baterija 675SP, baterija 312A, baterija 230A, baterija 13A, baterija LR-6, mikrofon, slušalica, kućište pomagala, preklopnik, potencijometar, ovjes vibratora, ovjes mikrofona, ovjes slušalice, kabel unutar slušnog pomagala, zvučnik, ušna kukica, pločica pojačala, mekana membrana, membrana vibratora, gornji dio uređaja, magnet, taster, zavojnica, poklopac akumulatora, pojačalo, regulator glasnoće, akumulatorska baterija, punjač baterije, zaštitni podmetač za krevet raznih veličina za jednokratnu uporabu, vlasulja za žene s kratkim vlaknom, vlasulja za žene s dugim vlaknom, vlasulja za muškarce i vlasulja za djecu,
- znanstvene časopise,
- usluge javnog prikazivanja filmova.

2 Kakva je razlika između oporezivanja isporuka i usluga po stopi od 0% i isporuka i usluga što su oslobođene od plaćanja PDV-a?

Prilikom isporuka dobara i obavljanja usluga za koje je propisana porezna stopa 0% PDV se ne obračunava, ali isporučitelj (prodavatelj takvih dobara i usluga) ima pravo odbiti pretporez za svotu PDV-a što je:

1. posebno iskazana na računu što mu je ispostavio tuzemni prodavač, koji je u sustavu PDV-a, za isporuke dobara i usluga što služe u poduzetničke svrhe,
 2. carinarnica obračunala i naplatila prilikom uvoza tih dobara,
 3. uplatio za usluge što mu je u poduzetničke svrhe obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu, a te su usluge oporezive u tuzemstvu.
- Isporučitelji dobara i usluga za koje je propisano oslobođenje od obračunavanja i plaćanja PDV-a nemaju pravo u računima obračunati PDV, a nemaju pravo niti na odbitak PDV-a.

? Kad se PDV plaća po stopi od 10%?

PDV se plaća po stopi od 10% na:

- a) usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata,

I Smještajem se smatra noćenje u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata

I Usluga pansiona obuhvaća smještaj (noćenje) i tri obroka (doručak, ručak i večeru), a polupansion smještaj (noćenje) s doručkom i jednim od ostalih obroka.

I Komercijalnim ugostiteljskim objektima smatraju se: hoteli, apart-hoteli, turistička naselja, turistički apartmani, pansioni, guest – house, kampovi, kamp naselja, kampirališta, kuće za odmor, sobe za iznajmljivanje, apartmani i studio – apartmani, prenočišta, odmarališta, hosteli, planinarski domovi, lovački domovi, objekti za robinzonski smještaj i plovni objekti – brodovi ili brodice koji su prilagođeni i opremljeni za višednevni boravak posade i turista na krstarenjima i kružnim putovanjima.

- b) agencijske usluge (agencijske provizije) za usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama navedenih komercijalnih ugostiteljskih objekata,
- c) novine i časopise otisnute na papiru što izlaze dnevno i periodično, osim na one što u cijelosti ili uglavnom sadrže oglase ili služe oglašavanju,

I Novinama i časopisima koji uglavnom sadrže oglase ili služe oglašavanju smatraju se one novine i časopisi u čijem sadržaju je više od 50% oglasnog odnosno promidžbenog sadržaja.

- d) jestiva ulja i masti, biljnog i životinjskog podrijetla, u skladu s Pravilnikom o jestivim uljima i mastima i Pravilnikom o uljima od ploda i komine maslina,
- e) dječju hranu i prerađenu hranu na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu, u skladu s Pravilnikom o hrani za dojenčad i malu djecu te prerađenoj hrani na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu,
- f) isporuku vode, osim vode koja se stavlja na tržište u bocama ili u drugoj ambalaži,

I Pod isporukom vode smatraju se usluge neposredno vezane uz isporuku vode, odnosno obavljanje vodne usluge javne vodoopskrbe i javne odvodnje, odnosno isporuka do drugog isporučitelja ili krajnjeg korisnika.

- g) bijeli šećer od trske i šećerne repe.

➡ Bijelim šećerom od trske i šećerne repe smatra se šećer namijenjen za konzumaciju što se stavlja na tržište u kristalnom obliku.

NAPOMENA: Od 1. siječnja 2013. godine PDV se plaća po stopi od 10% na usluge pripremanja hrane i obavljanje usluga prehrane u ugostiteljskim objektima, te pripremanje i usluživanje bezalkoholnih pića i napitaka, vina i piva u tim objektima, sukladno posebnim propisima.

? Kad se PDV plaća po stopi od 25% na oporezive isporuke dobara i usluga?

U svim slučajevima kad se na te isporuke PDV ne obračunava i plaća po stopi od 0% ili 10%.

? Kako se izračuna iznos PDV-a iz naknade u kojoj je već sadržan PDV?

Primjenom preračunate porezne stope, na sljedeći način:

$$\text{preračunata porezna stopa} = \frac{\text{porezna stopa} \times 100}{100 + \text{porezna stopa}}$$

I Kad se iz naknade u kojoj je već obračunat PDV po stopi od 25% mora izračunati svota poreza primjenjuje se preračunata porezna stopa 20%, a kad se iz naknade u kojoj je već obračunat PDV po stopi od 10% mora izračunati svota poreza primjenjuje se preračunata porezna stopa 9,0909%.

7. Utvrđivanje i obračunavanje PDV-a

? Tko je dužan utvrditi i obračunati obvezu PDV-a?

Porezni obveznik PDV-a (fizička ili pravna osoba), odnosno porezni zastupnik inozemnog poduzetnika, mora za obračunsko razdoblje sam utvrditi i obračunati obvezu PDV-a i iskazati je u poreznoj prijavi. On ima obvezu predati poreznu prijavu na propisanom obrascu⁵ mjerodavnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu (pravna osoba), odnosno prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu (fizička osoba) i to do zadnjega dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskog razdoblja, bez obzira jesu li u tom razdoblju obavljene oporezive isporuke.

- Razdoblje oporezivanja je kalendarska godina. Ako je porezni obveznik poslovao samo dijelom kalendarske godine tada je razdoblje oporezivanja razdoblje poslovanja.
- Obračunsko razdoblje je vremensko razdoblje za koje porezni obveznik obračunava PDV i podnosi poreznu prijavu.

NAPOMENA: Pri uvozu dobara PDV obračunava nadležna carinarnica u skladu s carinskim propisima.

? Koja su propisana razdoblja za obračunavanje PDV-a?

Obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu. Iznimno, za poduzetnike čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga, uključujući i PDV, u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 300.000,00 kuna, obračunska razdoblja su od 1. do po-

⁵ Vidi poglavlje 12.

sljednog dana u tromjesečju. Ovaj se poduzetnik može prijaviti Poreznoj upravi za podnošenje porezne prijave za razdoblja od prvog do posljednjeg dana u mjesecu.

NAPOMENA: od 1. siječnja 2013. godine svota za određivanje tromjesečnog obračunskog razdoblja umjesto 300.000,00 kn iznosi 800.000,00 kn.

? Kako se u obračunskom razdoblju utvrđuje obvezu PDV-a poreznog obveznika poreza na dobit, a kako poreznog obveznika poreza na dohodak?

- **Poreznu obvezu ili pravo na povrat PDV-a obveznika poreza na dobit** u obračunskom razdoblju (mjesečno, tromjesečno ili po konačnom obračunu) utvrđuje se tako da se obračunati PDV u izdanim računima (zaračunatim naknadama) za isporučena dobra i obavljene usluge u obračunskom razdoblju umanju za iskazani pretporez na ulaznim računima za u tom obračunskom razdoblju primljene isporuke dobara i usluga.
- **Poreznu obvezu ili pravo na povrat PDV-a za obveznika poreza na dohodak** utvrđuje se u obračunskom razdoblju (mjesečno, tromjesečno ili po konačnom obračunu) tako da se obračunani PDV u primljenim (naplaćenim) naknadama za izdane račune po isporučenim dobrima i obavljenim uslugama u obračunskom razdoblju umanju za iskazani pretporez po plaćenim ulaznim računima za u tom obračunskom razdoblju primljene isporuke dobara i usluga.

I Ako se promijeni način obračuna poreza tada se prometi ne smiju dvostruko obuhvatiti, niti smiju ostati neoporezovani.

I Oporezivanje prema naplaćenim naknadama ne može se primijeniti pri prijenosu pogona, odnosno gospodarske cjeline.

? Kako komisionar obračunava i plaća PDV?

Komisionar koji isporučuje dobra ili obavlja usluge u vlastito ime a za tuđi račun PDV obračunava kao u svoje ime i za svoj račun.

➡ Kad komisionar isporuči dobro nastaju dvije isporuke: isporuka komitenta komisionaru, i isporuka komisionara kupcu.

? Kako PDV obračunava i plaća poduzetnik koji nastupa u tuđe ime i za tuđi račun (posrednik i zastupnik)?

Na pripadajuću proviziju. Posrednik kod usluge posredovanja mora navesti naziv tvrtke za koju posreduje, a zastupnik kod usluge zastupanja mora navesti naziv tvrtke koju zastupa.

? Kako inozemni poduzetnik obračunava PDV?

Inozemni poduzetnik, odnosno njegov porezni zastupnik, za isporučena dobra i obavljene usluge u obračunskom razdoblju obračunava PDV prema izdanim računima.

? Kad nastaje porezna obveza?

Nastanak porezne obveze prikazan je u tablici, ovisno o načinu obračunavanja poreza:

Obračunavanje PDV-a	Nastanak porezne obveze
Prema izdanim računima za isporuke dobara i za obavljene usluge	Istekom obračunskog razdoblja u kojemu su isporuke i usluge obavljene ⁶
Prema primljenim (naplaćenim) naknadama	Istekom obračunskog razdoblja u kojemu je naknada primljena ili naplaćena
Za primljene predujmove	Istekom obračunskog razdoblja u kojemu su predujmovi naplaćeni ⁷
Izuzimanje i korištenje dobara koja čine dio poduzetničke imovine od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe, ako se PDV na ta dobra mogao u cijelosti ili djelomično odbiti	Istekom obračunskog razdoblja u kojemu su dobra izuzeta
Korištenje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe	Istekom obračunskog razdoblja u kojemu su obavljene usluge
Pri uvozu dobara	Danom nastanka carinskog duga ⁸
Pri obavljanju usluga inozemnog poduzetnika domaćem poduzetniku	Istekom obračunskog razdoblja u kojemu su usluge obavljene ili plaćene (predujmljene)

? Što se smatra isporukom dobra, a što obavljanjem usluge kad se porezna osnovica obračunava prema izdanim računima?

Isporuka dobra je obavljena kada je primatelju omogućeno raspolaganje dobrom. Usluge su obavljene u trenutku završetka njihovog korištenja. Kad se neka usluga obavlja stalno (kontinuirano) u dva obračunska razdoblja, porezna obveza nastaje po proteku drugog obračunskog razdoblja. Ako se usluga obavlja stalno (kontinuirano) kroz više obračunskih razdoblja porezna obveza nastaje po proteku svakog obračunskog razdoblja, bez obzira je li usluga zaračunata.

i Kod financijskog najma predmeta dugotrajne imovine kod kojeg se prenosi pravo vlasništva porezna obveza za ukupnu vrijednost najma nastaje istekom obračunskog razdoblja u kome je isporučeno dobro (predmet najma). Ako se kod financijskog najma ne prenosi pravo vlasništva predmeta najma porezna obveza nastaje za dio najamnine koji se odnosi na obračunsko razdoblje, odnosno u visini jedne mjesečne rate. Ako rate nisu utvrđene za obračunska razdoblja već za neka druga razdoblja, preračunavaju se za obračunska razdoblja.

? Kad nastaje porezna obveza prema primljenim (naplaćenim) naknadama?

Istekom obračunskog razdoblja u kojemu je naknada primljena ili naplaćena.

⁶ Navedeno vrijedi i za usluge što su obavljene djelomično i zasebno obračunane.

⁷ Za nastanak porezne obveze bitan je trenutak naplate predujma, a ne trenutak isporuke dobara ili obavljanja usluge. Za primljene predujmove mora se ispostaviti račun.

⁸ Porez obračunava i naplaćuje carinarnica koja provodi carinski postupak zajedno s obračunom i naplatom carinskog duga, prema propisima i obračunu o naplati carinskog duga. Ako pri uvozu dobara ne nastaje carinski dug porezna obveza nastaje s danom kad bi nastao carinski dug da se plaća.

I Trenutkom naplate smatra se:

1. *kod doznaka u korist žiro-računa* – trenutak kad je odobrena banka ili druga organizacija za platni promet kod koje porezni obveznik ima žiro-račun,
2. *kod primljenih mjenica* – trenutak naplate ili prijenosa (indosiranja) mjenice,
3. *kod čeka* – trenutak primitka čeka,
4. *kod kreditnih kartica* – trenutak kad je odobrena banka ili druga organizacija za platni promet kod koje porezni obveznik ima žiro-račun,
5. *kod prijebaja, asignacija, cesija i preuzimanja duga* – kad su se stekli propisani uvjeti, odnosno trenutak potpisa odgovarajućih ugovora ili drugih isprava.

I Ako poduzetnici koji plaćaju PDV prema primljenim (naplaćenim) naknadama izuzimaju dobara ili usluge u nepoduzetničke svrhe porezna obveza za takve isporuke nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu su dobra izuzeta ili usluge obavljene.

? U kojem se roku podnosi poreznu prijavu?

1. *Obveznik podnošenja prijave za mjesečna obračunska razdoblja* – do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskoga razdoblja (npr. do kraja veljače za obračunsko razdoblje za mjesec siječanj),
2. *Obveznik podnošenja prijave za tromjesečna obračunska razdoblja* – do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskoga razdoblja (npr. do kraja srpnja za drugo tromjesečno obračunsko razdoblje),
3. *Godišnje obračunsko razdoblje* – konačni godišnji obračun PDV-a za proteklu godinu
 - 3.1 *Obveznik poreza na dohodak* – do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu,
 - 3.2 *Obveznik poreza na dobit* – do konca travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu,
 - 3.3 *Porezni zastupnik (za inozemnog poduzetnika)* – do konca travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

I Poduzetnik koji prestaje s poslovanjem obavezan je u roku tri mjeseca od dana prestanka poslovanja predati konačni obračun poreza na dodanu vrijednost nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu, odnosno prebivalištu.

? Što je pretporez?

To je svota PDV-a:

1. što je posebno iskazan na računima za isporuke dobara i usluge što su ih drugi poduzetnici obavili poreznom obvezniku u poduzetničke svrhe,
2. što je carinarnica obračunala i naplatila pri uvozu,
3. što je uplatio domaći poduzetnik na propisani uplatni račun za usluge oporezive u tuzemstvu što mu ih je obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu u poduzetničke svrhe.

? Što je osnova za odbitak pretporeza?

Pretporez se može odbiti od porezne osnovice na temelju:

- računa koji sadrže sve zakonom propisane podatke i posebno iskazani obračunani PDV,

- uvozne carinske dokumentacije u kojoj je iskazan PDV što je obračunan i plaćen pri uvozu,
- dokaza o uplati PDV-a što ga je platio domaći poduzetnik kojemu je inozemni poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu obavio uslugu oporezivu u tuzemstvu i za što mu je ispostavio račun.

? Pod kojim uvjetima porezni obveznik koji je u sustavu PDV-a može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez?

➤ **Obveznik poreza na dohodak** koji obračunava PDV za isporučena dobra i obavljene usluge prema primljenim (naplaćenim) naknadama može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez samo ako su ispunjeni naredni uvjeti:

1. Račun za primljena dobra ili obavljene usluge sadrži sve podatke propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost,
2. Račun i isporuka dobara i usluga primljeni su od drugog obveznika PDV-a,
3. Poduzetniku je isporuka dobara i usluga obavljena u poduzetničke svrhe,
4. Računi za isporučena dobra i usluge su plaćeni,
5. Za primljene isporuke nije isključeno pravo na odbitak pretporeza.

➤ **Obveznik poreza na dobit** koji obračunava PDV za isporučena dobra i obavljene usluge prema izdanim računima može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. Račun za primljena dobra ili obavljene usluge sadrži sve podatke propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost,
2. Račun i isporuka dobara i usluga primljeni su od drugog obveznika PDV-a,
3. Isporuka dobara i usluga je poduzetniku obavljena u poduzetničke svrhe,
4. Za primljene isporuke nije isključeno pravo na odbitak pretporeza.

? Pod kojim uvjetima uvoznik dobara, koji je u sustavu PDV-a, može u obračunskom razdoblju odbiti PDV što je obračunan pri uvozu?

Ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. PDV je plaćen pri uvozu,

i Uplatu poreza pri uvozu može obaviti sam uvoznik ili netko drugi za njega, ali pravo na pretporez ima samo uvoznik.

2. Dobro je uvezeno u tuzemstvo, za poduzetničke svrhe uvoznika.

? Pod kojim uvjetima može poduzetnik koji koristi uslugu inozemnog poduzetnika odbiti PDV što ga je obračunao i platio pri korištenju te usluge?

Poduzetnik ima pravo taj porez odbiti kao pretporez ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. Račun mora izdati poduzetnik kojemu je sjedište u inozemstvu,
2. PDV mora biti plaćen na propisani uplatni račun,
3. Tuzemni poduzetnik mora na računu zabilježiti iznos obračunanog i plaćenog PDV-a.

? Kad porezni obveznik koji je u sustavu PDV-a ne može odbiti pretporez?

Porezni obveznik ne može odbiti pretporez što je sadržan u računima za primljena dobra i obavljene usluge kad ih koristi za:

1. isporuke dobara i obavljanje usluga što su oslobođene plaćanja PDV-a u tuzemstvu,
2. isporuke dobara i obavljanje usluga u inozemstvu, a koje bi bile oslobođene od PDV-a da su obavljene u tuzemstvu,
3. isporuke dobara i obavljanje usluga bez naknade, koje bi bile oslobođene od PDV-a.

? Može li se odbiti pretporez za nabavu i najam plovila za razonodu, zrakoplova, osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz?

Pretporez se ne može odbiti prilikom nabave tih sredstava, uključujući i nabavu svih dobara i usluga u vezi s tim dobrima. Iznimno, porezni obveznik može odbiti pretporez ako se radi o plovilima i zrakoplovima kojima se obavlja djelatnost prijevoza putnika i dobara, ili djelatnost iznajmljivanja, ili se nabavljaju za daljnju prodaju te ako se radi o osobnim automobilima i drugim prijevoznim sredstvima za osobni prijevoz što se koriste za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, taksi službu, djelatnost prijevoza putnika i dobara, prijevoza umrlih, iznajmljivanja ili se nabavljaju za daljnju prodaju.

Nabrojana vozila moraju isključivo služiti za obavljanje registrirane djelatnosti, ili biti posebno označena i prilagođena za obavljanje te djelatnosti.

Pravo na odbitak pretporeza odnosi se i na sve isporuke (nabave) dobara i usluga što su usko vezane za korištenje tih vozila, kao što su gorivo i ulje, investicijsko i tekuće održavanje, i slično.

? Plaća li se PDV na isporuke dobara za koje je prilikom njihove nabave bio moguć djelomičan odbitak pretporeza?

Porezni obveznici koji su djelomično ostvarili pravo na odbitak pretporeza prilikom nabave plovila namijenjenih za razonodu, zrakoplova, osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz, uključujući i nabavu svih dobara i usluga u vezi s tim dobrima, dužni su prilikom njihove isporuke obračunati PDV u svoti u kojoj su iskoristili pretporez.

? Je li dopušten odbitak pretporeza što se odnosi na naknadu za najam ili leasing vozila?

Ako se radi o osobnim automobilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz što su u najmu ili leasingu nije dopušten odbitak pretporeza što se odnosi na naknadu za najam ili leasing tih vozila, te na sve druge nabave (isporuke) dobara i usluga koje su usko vezane za korištenje tih vozila koje po ugovoru snosi korisnik najma.

I Kod korištenja rent-a-car vozila nije dopušten odbitak pretporeza što se odnosi na naknadu, gorivo i sve druge troškove za korištenje vozila koje je poreznom obvezniku zaračunao drugi poduzetnik.

? Može li se odbiti pretporez za nabavu dobara i usluga za potrebe reprezentacije?

Porezni obveznik ne može odbiti pretporez za izdatke za ugošćivanje poslovnih partnera, darivanju poslovnih partnera, plaćanje poslovnim partnerima izdataka za odmor, sport i razonodu, izdatke za najam automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor, i slične izdatke.

? Kad se može obaviti ispravak odbitka pretporeza?

Ako se porezna osnovica (naknada) naknadno promijeni zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate tada poduzetnik koji je isporučio dobro ili obavio uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos poreza tek nakon što poduzetnik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi (smanji) odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja.

? U kojem se roku može obaviti ispravak pretporeza ako se promijene mjerodavni uvjeti za odbitak pretporeza?

Ako se unutar 5 godina od kalendarske godine početka uporabe promijene uvjeti koji su u toj godini bili mjerodavni za odbitak pretporeza tada se ispravak pretporeza obavlja za razdoblje nakon promjene. Kad se radi o nekretninama, tada se umjesto razdoblja od 5 godina uzima razdoblje od 10 godina. Ispravak pretporeza provodi se odjednom za razdoblje od promjene uvjeta do kraja razdoblja ispravka. Dio pretporeza koji se može odbiti utvrđuje se na godišnjoj razini kao postotak ukupnih isporuka i zaokružuje se naviše do sljedećeg cijelog broja.

- I** Iznimno, porezni obveznici čije su isporuke dobara i obavljene usluge oslobođene od plaćanja PDV-a, a kod kojih je uslijed izmjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost došlo do promjene uvjeta od 1. siječnja 2010. godine, te su počeli obavljati oporezive isporuke, ne mogu ispraviti pretporez za gospodarska dobra što su ih nabavili prije 1. siječnja 2010. godine.
- I** Postupak ispravka pretporeza ne provodi se kad pretporez koji bi se trebao ispraviti po dobru dugotrajne imovine ne prelazi 2.000,00 kuna, odnosno 500,00 kn kod promjene postotka prava na odbitak pretporeza.
- I** Prijelaz na oporezivanje PDV-om, kao i prestanak obavljanja oporezivih isporuka i početak obavljanja isporuka oslobođenih PDV-a bez prava na odbitak pretporeza, te prestanak obavljanja oslobođenih isporuka i početak obavljanja oporezivih isporuka smatraju se promjenom uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza.
- I** Promjenom uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza smatra se i promjena postotka (dio pretporeza utvrđen na godišnjoj razini kao postotak ukupnih isporuka zaokružen naviše do sljedećeg cijelog broja) što je utvrđen za odbitak pretporeza za gospodarska dobra koja se koriste za obavljanje oporezivih isporuka. Iznimno, ispravak pretporeza obavlja se godišnje za jednu petinu ili jednu desetinu razlike pretporeza koja je nastala zbog promjene postotka utvrđenog za odbitak pretporeza za gospodarska dobra što se koriste za obavljanje oporezivih isporuka u odnosu na početnu godinu korištenja. Porezni obveznik ispravak pretporeza za gospodarska dobra obavlja na spomenuti način. Obavljeni ispravak pretporeza porezni obveznik iskazuje u konačnoj prijavi PDV-a na obrascu PDV-K pod točkom III.8.
- I** Ako porezni obveznik u sustavu PDV-a čija godišnja vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga, nakon odbitka vrijednosti isporuka koje su oslobođene poreza, u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 85.000,00 kn (**od 1. siječnja 2013. godine 230.000,00 kn**), od Porezne uprave do kraja godine zatraži brisanje iz registra obveznika PDV-a tada mora za sva gospodarska dobra provesti ispravak pretporeza, osim ako za njih nije isteklo razdoblje ispravka pretporeza.
- I** Ako poduzetnik prelazi na redovno oporezivanje, to ne predstavlja promjenu uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza, te nema pravo na naknadni odbitak pretporeza.

? Kad se može odbiti pretporez za dane predujmove?

U obračunskom razdoblju u kojem je predujam plaćen, ako je za njega od strane primatelja predujma ispostavljen račun, neovisno od toga što je dobro djelomično isporučeno ili je usluga djelomično obavljena.

I Ako po plaćenom predujmu ne dođe do isporuke dobra ili usluge a plaćeni predujam se vrati platitelju predujma on mora pisano izvijestiti primatelja predujma da je obavio ispravak pretporeza, a primatelj predujma tada smanjuje svoju poreznu obvezu.

? Može li primatelj isporučenih dobara ili obavljenih usluga odbiti kao pretporez viši iznos PDV-a što ga je na računu iskazao isporučitelj dobara ili usluga?

Ako porezni obveznik na računu iskaže viši iznos poreza nego što ga duguje tada primatelj isporučenih dobara i obavljenih usluga taj viši iznos poreza ne može odbiti kao pretporez. To vrijedi i u slučaju ako je isporučitelj dobara ili usluga Poreznoj upravi prijavio viši iznos PDV-a.

→ Isto tako ako porezni obveznik na računu izdvojeno iskaže PDV, iako nije ovlašten da to učini, primatelj dobara i usluga ne može odbiti iskazani PDV kao pretporez.

? Može li poduzetnik odbiti pretporez po osnovi primljenih ili uvezenih dobara i obavljenih usluga za isporuke dobara i obavljanje usluga koje isključuju odbitak pretporeza?

Ako poduzetnik koristi dobra i usluge u okviru svoje poduzetničke djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza, tada iznose pretporeza treba podijeliti na dio što se može odbiti i na dio koji se ne može odbiti.

→ Podjela pretporeza utvrđuje se kad poduzetnik ne može na temelju knjigovodstvene i druge dokumentacije izravno odrediti svotu pretporeza što se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza.

Swota pretporeza što se odnosi na isporuke dobara i usluge za koje je dopušten odbitak, a koji se ne može izravno pripisati tim isporukama na temelju knjigovodstvene i druge dokumentacije, određuje se na godišnjoj razini kao postotak što se dobije stavljanjem u odnos ukupnih oporezivih isporuka bez PDV-a za koje je dopušten odbitak pretporeza i ukupnog iznosa isporuka bez PDV-a.

I Kod izračuna ne uzimaju se u obzir sljedeći iznosi:

- vrijednost isporuka gospodarskih dobara koja je porezni obveznik koristio za obavljanje svoje gospodarske djelatnosti,
- vrijednost isporuka što se odnose na povremene isporuke nekretnina,
- vrijednost isporuka što se odnose na povremene financijske transakcije.

I Iznimno, poduzetnik može utvrđivati dio pretporeza koji može odbiti odvojeno za svaki dio svog poslovanja, uz uvjet da vodi odvojeno knjigovodstvo i da o tome prethodno obavijesti Poreznu upravu.

Porezni obveznik je dužan utvrditi postotak za izračun prava na odbitak dijela pretporeza i u konačnom obračunu poreza za proteklu godinu izvršiti usklađenje za razdoblje u kojem je primjenjivao podjelu pretporeza.

Porezni obveznik koji u okviru svoje poduzetničke djelatnosti obavlja isporuke dobara i usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i isporuke po kojima je isključen odbitak pretporeza, te na temelju izračuna utvrdi pravo na odbitak pretporeza najmanje u iznosu od 98%, pri odbitku pretporeza za nabavljena dobra i usluge nije obavezan primjenjivati podjelu pretporeza.

? Što ako porezni obveznik u propisanom roku ne podnese poreznu prijavu ili konačni obračun, ili nema propisanu dokumentaciju i porezne evidencije?

U tim slučajevima Porezna uprava i Financijska policija mogu procijeniti poreznu obvezu na temelju obavljenog nadzora, usporedbom s poreznim obveznikom koji obavlja sličnu djelatnost, ili na temelju drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika.

? Mogu li se porezne prijave podnositi putem Interneta?

To je putem **ePDV**-a omogućeno za porezne prijave PDV i PDV-K. Porezni obveznici koji su prema Zakonu o računovodstvu razvrstani u velike i srednje poduzetnike obvezno podnose prijave na obrascima PDV i PDV-K elektroničkim putem, s time da su od 1. siječnja 2012. godine to dužni učiniti i obveznici PDV-a čija je godišnja vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga (oporezive i izvozne isporuke) veća od 800.000,00 kuna, a prema pokazateljima utvrđenima na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju porezne prijave, ili drugim podacima potrebnim za oporezivanje.

? Kakve su prednosti elektroničkog podnošenja porezne prijave?

- Sigurnost i brzina prijenosa podataka,
- ušteda vremena i troškova,
- otklanjanje pogrešaka.

? Kako se može postati korisnik ePDV-a?

Obveznik PDV-a mora prije korištenja usluge **ePDV** imati FINA digitalni certifikat na Smart kartici i instaliranu FINA programsku podršku.

I Ako obveznik PDV-a nema digitalni certifikat na smart kartici potrebno je podnijeti zahtjev za izdavanje digitalnog certifikata prema uputama FINA-e koje se mogu pronaći na Internet stranici <http://rdc.fina.hr>.

U računalo je potrebno instalirati programski paket, koji se preuzima s internet portala Porezne uprave (www.porezna-uprava.hr).

Nakon obavljene autorizacije može se koristiti elektroničke usluge **ePDV** (popunjavanje i predaja poreznih prijava putem Interneta).

I Tehničku podršku za instaliranje programskog paketa i rad na aplikaciji može se dobiti upitom na e-mail adresu ePDV.ePorezna@porezna-uprava.hr.

8. Posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete

? Kad se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže kao porezne osnove?

Kad su preprodavatelju rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete isporučili:

- a) porezni obveznici koji obavljaju isporuke oslobođene od plaćanja PDV-a,
- b) osobe koje nisu porezni obveznici,
- c) poduzetnici čija godišnja vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga, nakon odbitka vrijednosti isporuka što su oslobođene PDV-a, u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 85.000,00 kuna,

NAPOMENA: Od 1. siječnja 2013. godine prag za obvezni upis u registar obveznika PDV-a je 230.000,00 kn

- d) drugi preprodavatelji koji primjenjuju posebni postupak oporezivanja marže.

 Preprodavatelj je porezni obveznik koji, u okviru svoje gospodarske djelatnosti, kupuje za potrebe svoje djelatnosti ili uvozi radi preprodaje rabljena dobra i/ili umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete i to bilo da djeluje za svoj račun ili za račun druge osobe prema ugovoru kojim je utvrđeno plaćanje provizije pri prodaji ili kupnji.

I Marža je razlika između prodajne i nabavne cijene isporučenih dobara, umanjena za iznos PDV-a koji je sadržan u toj marži.

I Prodajna cijena je sve što čini naknadu, koju preprodavatelj primi ili će primiti od kupca ili treće osobe, uključujući subvencije izravno povezane s tom transakcijom, poreze, carine, pristojbe, slična davanja i sporedne izdatke, kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje preprodavatelj obračuna kupcu, osim iznosa koje poduzetnik obračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe kao i sniženja cijena i popusti što se kupcu odobre u trenutku ispostavljanja računa.

I Nabavna cijena je sve što čini naknadu koju je od preprodavatelja primio, ili će primiti njegov dobavljač.

? Kad preprodavatelj može po vlastitom izboru primijeniti postupak oporezivanja marže?

Pri isporukama:

- a) umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta koje sam uvozi,
- b) umjetničkih djela koja mu isporuče autori i njihovi pravni sljednici.

 Preprodavatelj koji se odluči za primjenu postupka oporezivanja marže obavezan je taj postupak primjenjivati najmanje dvije kalendarske godine.

- I** O početku primjene postupka oporezivanja marže preprodavatelj mora u pisanom obliku izvijestiti mjerodavnu ispostavu Porezne uprave u roku za predaju prve prijave PDV-a za obračunsko razdoblje kalendarske godine u kojoj je poduzetnik prvi put primijenio postupak oporezivanja marže.
- I** Preprodavatelj koji u isto vrijeme primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže i redovni postupak oporezivanja PDV-om obavezan je voditi odvojene evidencije za svaki postupak iz kojih će se moći nedvojbeno utvrditi što se odnosi na pojedinu djelatnost.
- I** Preprodavatelj koji primjenjuje postupak oporezivanja marže ne može od PDV-a koji je obavezan platiti odbiti porez koji mu je obračunao drugi preprodavatelj za isporučena dobra, ako za isporuke tih dobara primjenjuje postupak oporezivanja marže.

9. Mjesto oporezivanja

2 Prema kojem se načelu određuje mjesto oporezivanja?

Prema mjestu isporuke dobara i obavljanja usluga, pri čemu se tuzemstvo smatra jednim mjestom isporuke dobara i obavljanja usluga.

- I** Mjestom isporuke dobara smatra se mjesto na kome je dobro bilo u trenutku isporuke, a ako je dobro otpremljeno tada se smatra da je mjesto isporuke ono mjesto na kojemu je ono bilo na početku otpreme. Ako se radi o dobrima što se montiraju, instaliraju ili izgrađuju, mjestom isporuke se smatra mjesto gdje isporučitelj, ili netko u njegovo ime, postavlja dobro.
- I** Kod utvrđivanja mjesta obavljanja usluga vrijedi opće načelo da je mjesto obavljanja usluge tamo gdje je sjedište, odnosno stalno boravište ili prebivalište poduzetnika koji obavlja usluge. Kad uslugu obavi poslovna jedinica poduzetnika onda se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto sjedišta poslovne jedinice.
- I** Odstupanje od spomenutog općeg načela utvrđivanja mjesta obavljanja usluge prema sjedištu, odnosno boravištu ili prebivalištu poduzetnika koji obavlja usluge propisano je drugačije u slučajevima što su prikazani u nastavku.
 - **Mjesto obavljanja usluga je:**
 1. mjesto gdje je nekretnina, ako se radi o uslugama u svezi s tom nekretninom (npr. najam, zakup, usluge arhitekata, građevinskih inženjera, geodeta, odvjetnika, bilježnika, posrednika pri kupoprodaji nekretnina, i druge usluge u svezi s nekretninom),
 2. dionica puta na kojoj se obavlja prijevoz (odredbe Zakona o porezu na dodanu vrijednost primjenjuju se samo na dio usluge koji otpada na tuzemstvo. Ako se usluga prijevoza ne obavlja samo u tuzemstvu onda dio puta koji otpada na tuzemstvo podliježe plaćanju PDV-a, a dio puta koji se odnosi na inozemstvo ne podliježe plaćanju PDV-a⁹),
 3. mjesto gdje je usluga stvarno obavljena kad se radi o:
 - a) umjetničkim, znanstvenim, nastavnim, sportskim, zabavnim ili sličnim uslugama i njihovim organiziranjem,

⁹ U tom slučaju uslugu prijevoza treba podijeliti razmjerno broju kilometara na dio koji otpada na tuzemstvo i koji se oporezuje i dio koji otpada na inozemstvo i ne podliježe porezu. Ako se radi o prijevozu dobara koja se izvoze tada su oslobođene od poreza i usluge prijevoza na dionici puta koja otpada na tuzemstvo. Kod prekograničnog pomorskog, riječnog i zračnog prijevoza putnika i robe ne utvrđuje se dionica puta u tuzemstvu.

- b) pomoćnim uslugama u prijevozu, kao što su utovar, istovar, uskladištenje, ili druge usluge u svezi s prijevozom,
 - c) uslugama koje se obavljaju na pokretnim dobrima, uslugama stručnoga mišljenja, procjene i ocjene tih dobara.
4. mjesto isporuke dobra ili obavljene usluge za koju je obavljeno posredovanje.
- **Mjesto obavljanja usluge je sjedište primatelja usluge kad je poduzetnik primatelj sljedećih usluga:**
 1. prijenos, ustupanje i korištenje autorskih prava, патената, licencija, zaštitnog znakovlja i sličnih prava te odricanje od tih prava,
 2. promidžbene usluge, uključujući i usluge posredovanja u tim uslugama,
 3. usluge inženjera, odvjetnika, revizora, računovođa, tumača, prevoditelja i druge slične usluge savjetovanja,
 4. usluge obrade podataka,
 5. ustupanje informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvu,
 6. bankarske i financijske usluge te usluge osiguranja, uključujući reosiguranje, uz iznimku iznajmljivanja sefova,
 7. ustupanje osoblja,
 8. iznajmljivanje pokretnih dobara (npr. jaružala, građevinske dizalice, ploveće dizalice), osim prijevoznih sredstava,
 9. odustajanje od obavljanja poslovne djelatnosti,
 10. omogućavanje pristupa do sustava za distribuciju prirodnog plina ili električne energije i prijevoza ili prijenosa putem tih sustava te obavljanje drugih usluga koje su s time izravno povezane,
 11. telekomunikacijske usluge,
 12. usluge radijskog i televizijskog emitiranja,
 13. elektronički obavljene usluge,
 14. sve usluge posredovanja u svezi s nabrojanim uslugama.

■ Ako primatelj jedne od nabrojanih usluga nije poduzetnik tada se mjesto obavljanja usluga utvrđuje prema sjedištu, stalnom boravištu ili prebivalištu poduzetnika koji obavlja usluge.

10. Plaćanje PDV-a

? U kojim rokovima porezni obveznik mora platiti PDV?

1. **Obveznik podnošenja prijave za mjesečna obračunska razdoblja** obračunani i prijavljeni PDV za proteklo mjesečno obračunsko razdoblje mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja veljače za obračunsko razdoblje za mjesec siječanj),
2. **Obveznik podnošenja prijave za tromjesečna obračunska razdoblja** obračunani i prijavljeni PDV za proteklo tromjesečno obračunsko razdoblje mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja travnja za prvo tromjesečno obračunsko razdoblje),
3. **Godišnje obračunsko razdoblje**
 - 3.1 *Obveznik poreza na dohodak* mora platiti obračunani i prijavljeni PDV za proteklo godišnje obračunsko razdoblje do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu,

- 3.2 *Obveznik poreza na dobit mora platiti obračunani i prijavljeni PDV za proteklo godišnje obračunsko razdoblje najkasnije do konca travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu,*
- 3.3 *Inozemni poduzetnik odnosno njegov porezni zastupnik mora platiti obračunani i prijavljeni PDV za proteklo godišnje obračunsko razdoblje najkasnije do konca travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.*

i Pri uvozu dobara PDV obračunava i naplaćuje nadležna carinarnica u skladu s carinskim propisima.

? Što ako obveznik PDV-a prestane obavljati djelatnost?

Obveznik PDV-a koji je prestao obavljati djelatnost dužan je u roku tri mjeseca od prestanka poslovanja uplatiti obračunani i prijavljen PDV i podnijeti prijavu PDV-K.

? U korist kojeg računa se PDV uplaćuje?

U korist računa državnog proračuna RH, i to na sljedeći način:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Nalog za plaćanje uplata

☐ PRIBJENIK ☒ NALOG ZA PLAĆANJE UPLATA ☒ ISPLATA	
IZNOS kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platiojca
Poziv na broj zaduženja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
Državni proračun Republike Hrvatske	
Poziv na broj odobrenja:	
XXXX - XXXXXXXXXXXXX	
Statističko odjelje Šta ovisi o nacional Opis plaćanja	
Porez na dodanu vrijednost	
Datum valute uplate/isplate	Ocjera natagodavca
Datum podnošenja	Ocjera banke
Potpis primatelja	

Upisuje se broječna oznaka vrste poreza
1201 – Porez na dodanu vrijednost
1228 – Porez na dodanu vrijednost na usluge inozemnih poduzetnika

Upisuje se **OIB** – osobni identifikacijski broj obveznika plaćanja poreza (11 znamenaka)

11. Povrat PDV-a

? U kojem je roku Porezna uprava dužna obaviti povrat PDV-a kad porezni obveznik ima pravo na povrat poreza?

Porezni obveznik koji u obračunskom razdoblju ima pretporez veći od porezne obveze ima pravo na povrat razlike između pretporeza i porezne obveze. On može:

1. tu razliku koristiti kao predujam za buduće obveze,
2. tu razliku tražiti za povrat. Porezna uprava dužna je izvršiti povrat u roku 30 dana od dana predaje porezne prijave,
3. svoje pravo na povrat PDV-a ustupiti drugom poduzetniku.

i Ustupitelj prava dužan je dostaviti ugovor o ustupu poreznom tijelu u roku tri dana od dana njegova sklapanja. Ugovor o ustupu obvezujući je za porezno tijelo, osim kad se nad ustupiteljem prava provodi ovrha.

? Kad inozemni poduzetnik ima pravo tražiti povrat PDV-a?

Porezni obveznici koji u Republici Hrvatskoj nemaju sjedište niti prebivalište, poslovnu upravu, podružnicu ili drugu poslovnu jedinicu i ne obavljaju isporuke dobara i usluga u Republici Hrvatskoj imaju pravo na povrat PDV-a koji su im nakon 31. prosinca 2009. godine zaračunali porezni obveznici na području Republike Hrvatske za isporuke pokretnih dobara i obavljene usluge.

? Pod kojim uvjetom inozemni poduzetnik ima pravo na povrat PDV-a?

Pravo na povrat poreza imaju porezni obveznici koji u razdoblju za koje traže povrat PDV-a nisu obavljali isporuke dobara i usluga za koje je mjesto oporezivanja u tuzemstvu, osim:

- a) prijevoznih i s prijevozom povezanih usluga prilikom izvoza, uvoza ili provoza robe koje su oslobođene PDV-a,
- b) usluga za koje je domaći primatelj usluga obvezan obračunati i uplatiti porez.

i Pravo na povrat poreza ostvaruje se putem obrasca ZP-PDV pod uvjetom da u državi podrijetla podnositelja zahtjeva tuzemni porezni obveznik također ima pravo na povrat poreza. Zahtjevu za povrat poreza prilažu se izvornici računa koji moraju sadržavati sve propisane podatke. Pri obradi prvog zahtjeva za povrat, Ministarstvo financija – Porezna uprava, Područni ured Zagreb inozemnom poduzetniku će odrediti i dodijeliti OIB, ako ga poduzetnik već ne posjeduje. Dodijeljeni OIB inozemni poduzetnik odnosno njegov zastupnik obvezan je upisati pri podnošenju zahtjeva za povrat poreza u obrazac ZP-PDV na za to predviđeno mjesto.

i Inozemni poduzetnik mora Poreznoj upravi predati zahtjev za povrat poreza najkasnije u roku šest mjeseci nakon završetka kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi. Razdoblje za povrat poreza mora obuhvatiti najmanje tri mjeseca zaredom, a može se odnositi najviše na jednu kalendarsku godinu. To razdoblje može biti i kraće od tri mjeseca ako se odnosi na razdoblje koje obuhvaća kraj kalendarske godine – npr. mjesec studeni i prosinac ili samo mjesec prosinac.

i Zahtjev za povrat poreza može se podnijeti samo za iznose PDV-a preko 1.000,00 kuna.

i Porezna uprava donosi rješenje u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja cjelovitog zahtjeva za povrat poreza na dodanu vrijednost i doznačuje traženi iznos poreza poreznom obvezniku na njegov nerezidentni kunski račun otvoren kod banke ovlaštene za poslovanje s inozemstvom sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koji u zahtjevu naznači porezni obveznik odnosno njegov opunomoćenik ili na račun opunomoćenika u Republici Hrvatskoj. Ako Porezna uprava ospori zahtjev u cijelosti ili djelomično izdaje rješenje o odbijanju zahtjeva za povrat ili donosi rješenje o novoutvrđenom iznosu poreza za povrat. Poduzetnik ima pravo žalbe na rješenje o odbijanju zahtjeva ili na rješenje o novoutvrđenom iznosu za povrat.

12. Računi, poslovne knjige, evidencije, porezni obrasci i potvrde

2 Mora li se ispostaviti račune za isporučena dobra i obavljene usluge?

Obveznik PDV-a mora za isporučena dobra i obavljene usluge ispostaviti račun. Račun može biti ispostavljen na papiru ili u elektroničkom obliku. Poduzetnik kupcu dostavlja račun, te osigurava primjerak koji služi kao isprava za knjiženje.

Račune se ne mora ispostavljati kad se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na malo-prodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, lutrije, sportske prognoze, lota, velda, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, pri prodaji na tržnicama i otvorenim prostorima, prodaja karata u sredstvima javnog prijevoza i prodaja putem automata.

I Tržnice i otvoreni prostori su mjesta koja gradska ili općinska tijela svojom odlukom odrede kao tržnice, ili mjesta na kojima se može prigodno trgovati ili se mogu obavljati usluge. Prodajom na otvorenim prostorima smatra se i prodaja putem automata, te prodaja karata u sredstvima javnog prijevoza.

Nadalje, poduzetnik ne mora primatelju isporuke, osim na njegov zahtjev, dostaviti račun za sljedeće isporuke što su oslobođene plaćanja PDV-a:

- odobravanje i ugovaranje kredita te upravljanje kreditom od strane osobe koja ga odobrava,
- ugovaranje kreditnih garancija i svi drugi poslovi po kreditnim garancijama ili kojemu drugom osiguranju novca te upravljanje kreditnim garancijama, kada to čini osoba koja odobrava kredit,
- transakcije, uključujući posredovanje, u vezi sa štednim i tekućim računima, plaćanjima, transferima, dugovima, čekovima i drugim prenosivim vrijednosnim papirima, osim naplate duga,
- transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, uz iznimku kolekcionarskih predmeta odnosno kovanica od zlata, srebra ili drugog metala te novčanica koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanica od numizmatičkog interesa,
- transakcije, uključujući posredovanje, ali ne i upravljanje i čuvanje, u vezi s dionicama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima, uz iznimku dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama i
- usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima što ih obavljaju društva za upravljanje investicijskim fondovima, u skladu sa posebnim propisima.

2 Što se smatra računom ispostavljenom u elektroničkom obliku?

Račun ispostavljen kao elektronička isprava sukladno Zakonu o elektroničkoj ispravi, pod uvjetom da postoji suglasnost primatelja za prihvrat takvog računa, i račun potpisan elektroničkim potpisom sukladno Zakonu o elektroničkom potpisu. Računom se smatra i račun ispostavljen primjenom jedne od sljedećih metoda:

1. putem elektroničke razmjene podataka, ako ugovor o razmjeni omogućuje korištenje postupaka kojima je zajamčena vjerodostojnost podrijetla računa i cjelovitost podataka odnosno sadržaja računa,
2. pomoću bilo koje metode poslovne kontrole koja omogućuje povezivanje računa s isporukama dobara i usluga i drugim poslovnim dokumentima, te provjeru vjerodostojnosti podrijetla i cjelovitosti sadržaja računa prema utvrđenim procesima izdavanja odnosno primanja računa.

👉 Te metode moraju zadovoljavati sljedeće uvjete:

1. mora biti zajamčena vjerodostojnost podrijetla računa na način da primatelj računa može nedvojbeno utvrditi da je taj račun poslao izdavatelj računa,
2. mora biti zajamčena cjelovitost sadržaja računa na način da primijenjena tehnologija i postupci onemogućavaju promjenu podataka na računu,
3. mora biti zajamčena vjerodostojnost podrijetla i cjelovitost sadržaja računa tijekom prijenosa računa elektroničkim putem od izdavatelja do primatelja računa,
4. mora biti zajamčena čitljivost računa odnosno vizualan i razumljiv prikaz tako ispostavljenog računa na zaslonu računala ili drugih elektroničkih uređaja kao i na papiru,
5. mora biti vidljivo vrijeme i adresa otpreme odnosno primitka tako ispostavljenog računa.

👉 Porezni obveznik koji namjerava ispostavljati i primiti račune u elektroničkom obliku obvezan je utvrditi način na koji će osigurati odgovarajuće uvjete propisane Zakonom o elektroničkoj ispravi i gore nabrojane uvjete, te uvjete za elektroničku obradu podataka u skladu s Općim poreznim zakonom.

📌 Porezni obveznik ili drugi primatelj računa koji namjerava primiti račune u elektroničkom obliku daje suglasnost i to u elektroničkom obliku ili na papiru, prije prvog ispostavljanja računa u elektroničkom obliku. Iznimno, suglasnost primatelja za prihvrat računa u elektroničkom obliku nije potrebna za račun što se odnosi isključivo na isporuke koje su prema odredbama članka 11a stavka 1. točke b) do g) Zakona oslobođene plaćanja PDV-a.

? Koje su propisane vrste računa?

Vrsta računa	Obveznik izdavanja računa
R-1	Obveznik poreza na dobit koji PDV plaća prema izdanim računima za obavljenju isporuku dobara ili usluga
R-2	Obveznik poreza na dohodak koji PDV plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama za obavljenju isporuku dobara ili usluga

? Što moraju sadržavati računi obveznika PDV-a?

Najmanje sljedeće podatke:

1. mjesto izdavanja, broj i nadnevak,
2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj (OIB) poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja), te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
3. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, te vrstu i količinu obavljenih usluga,

4. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj (OIB) poduzetnika kojemu su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
5. nadnevak isporuke dobara ili obavljenih usluga
6. svotu naknade (cijene) isporučenih dobara ili obavljenih usluga razvrstane po poreznoj stopi,
7. svotu PDV-a razvrstanu po poreznoj stopi, i
8. zbrojenu svotu naknade i PDV-a.

? Kako se mora iskazivati promet što se naplaćuje u gotovini?

Preko naplatnih uređaja (registar blagajni) ili ispisom računa (na običnim ili paragon blokovima, ili računalnim ispisom).

? Što moraju sadržavati računi za gotovinski promet i isječki vrpca registar blagajni?

Računi za gotovinski promet, isječki vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja, moraju sadržavati najmanje pobrojane podatke:

1. broj i nadnevak izdavanja,
2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj (OIB) poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge, te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
3. količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu, količinu i cijenu obavljenih usluga i
4. zbrojnu svotu naknade i PDV-a razvrstanu po poreznoj stopi.

i Porezni obveznici koji isporuku dobara ili obavljene usluge naplaćuju u gotovini moraju na svakom prodajnom mjestu vidno istaknuti obavijest o obvezi izdavanja i uzimanja računa.

? Kako postupaju inozemni poduzetnici koji imaju poreznog zastupnika i isporučuju dobra ili obavljaju usluge u tuzemstvu?

Oni moraju uz naprijed navedene podatke na računu ili na gotovinskom računu iskazati i ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poreznog zastupnika.

? Kako postupaju obveznici PDV-a koji isporučuju dobra ili obavljaju usluge oslobođene od plaćanja PDV-a?

Oni moraju na računu navesti na temelju koje odredbe Zakona o porezu na dodanu vrijednost porez nije zaračunan. U tim se slučajevima na računu iskazuje zbrojni iznos naknade.

? Što se mora navesti u računu za isporuku novoizgrađene nekretnine kad prilikom nabave pretporez nije mogao biti odbijen u cijelosti?

U slučaju isporuka novoizgrađenih nekretnina kod kojih pri nabavi pretporez nije mogao biti odbijen u cijelosti, a kao porezna osnovica iskazan je iznos manji od naknade za tu nekretninu, u računu je obvezno posebno navesti poreznu osnovicu te posebno dio naknade koji ne ulazi u poreznu osnovicu.

? Kako mora postupiti porezni obveznik kad na računu iskaže viši iznos PDV-a nego što ga je trebao obračunati?

Ako porezni obveznik u računu za isporučena dobra i obavljene usluge iskaže viši iznos PDV-a od onoga što duguje tada duguje taj viši iznos poreza.

- Ova odredba se ne odnosi na poreznog obveznika koji ispravi račun kad se porezna osnova naknadno promijeni zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate. U tim slučajevima poduzetnik koji je isporučio dobro ili obavio uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos PDV-a tek nakon što poduzetnik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi (smanji) odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja. Ako je PDV što je obračunan i plaćen pri uvozu odbijen kao pretporez, a naknadno je snižen ili nadoknađen, tada uvoznik mora za pripadni iznos ispraviti odbitak pretporeza. Ispravak porezne osnove obavlja se i u slučaju kad se porezna osnovica promijeni na više. Ispravci se moraju obaviti u obračunskom razdoblju u kojemu je promijenjena porezna osnovica.
- Izdavatelj računa može ispraviti pogrešno iskazani porez u računu o isporučenim dobrima i obavljenim uslugama ako primatelj po tom računu još nije iskoristio pravo na odbitak pretporeza. U tom slučaju, izdavatelj računa obavezan je o ispravku računa obavijestiti primatelja računa, u elektroničkom obliku ili na papiru. Izdavatelju računa u elektroničkom obliku mora biti dostavljena obavijest o storniranju toga računa u elektroničkom obliku na temelju koje će izdavatelj ispravak poreza proknjižiti u svom knjigovodstvu. Izdavatelju računa na papiru mora biti vraćen izvornik računa u kojemu je porez bio pogrešno iskazan, a on ga mora pohraniti u svoju dokumentaciju i ispravak poreza proknjižiti u svome knjigovodstvu.«

? Što ako porezni obveznik u računu izdvojeno iskaže PDV, iako za to nije ovlašten?

U tom slučaju primatelj dobara i usluga ne može odbiti iskazani PDV kao pretporez, a izdavatelj računa je dužan platiti obračunati PDV.

? Što se upisuje na račun u postupku oporezivanja marže?

Kad preprodavatelj isporučuje rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarski ili anti-kne predmete prema posebnom postupku oporezivanja marže na računu treba navesti da se radi o oporezivanja razlike u cijeni (marže) koju preprodavatelj ostvari, te navesti članak Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojim je to propisano. U tom slučaju na računu ne može biti iskazan iznos PDV-a već samo zbrojni iznos naknade i PDV-a.

? Koje su poslovne knjige i evidencije propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost?

Propisane knjige i evidencije nabrojane su u nastavku:

Naziv obrasca

- Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za isporuke dobara i usluga
- Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za primljene predujmove
- Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za primljena dobra i usluge
- Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za dane predujmove
- Posebne evidencije za uvezena dobra
- Posebne evidencije za plaćeni PDV na usluge inozemnih poduzetnika

- I** Ako porezni obveznik u svome knjigovodstvu osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje porezne osnovice, odnosno poreza i pretporeza, nije obavezan posebno voditi propisane knjige i evidencije.
- I** Ako porezni obveznik u računu ima prolazne stavke onda u knjigama I-RA i U-RA može dodati nove stupce u kojima će te stavke evidentirati (npr. za evidenciju povratne ambalaže).

? Koje evidencije mora voditi preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže?

Preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete obavezan je u svom knjigovodstvu osigurati sve potrebne podatke o nabavi i prodaji navedenih dobara. Podaci se upisuju u ove evidencije:

Naziv obrasca

 Evidenciju o prodanim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže (obrazac PDV-MI)

 Evidenciju o nabavljenim dobrima u posebnom postupku oporezivanja marže (obrazac PDV-MU)

? Koji su propisani porezni obrasci?

Naziv obrasca	Podnositelj obrasca	Krajnji rok podnošenja obrasca
P-PDV 1- prijava u Registar obveznika PDV-a	Poduzetnik koji počinje s obavljanjem djelatnosti i želi ući u sustav PDV-a	⌚ Prije početka obavljanja poduzetničke djelatnosti koja podliježe oporezivanju
	Poduzetnik koji po sili zakona postaje poreznim obveznikom	⌚ Najkasnije do 15. siječnja tekuće godine
P-PDV 2 – prijava inozemnog poduzetniku Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost	Porezni zastupnik	⌚ Najkasnije u roku 8 dana prije početka obavljanja djelatnosti u tuzemstvu inozemnog poduzetnika koji na području RH nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište
PDV – prijava poreza na dodanu vrijednost	Porezni obveznik	⌚ Do zadnjeg dana u tekućem mjesecu za proteklo obračunsko razdoblje (mjesečno ili tromjesečno obračunsko razdoblje)
PDV-K – prijava konačnog obračuna poreza	Porezni obveznik	<ul style="list-style-type: none"> ⌚ Za obveznike poreza na dohodak do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu ⌚ Za obveznike poreza na dobit do kraja travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu ⌚ Za porezne zastupnike (koji zastupaju inozemne poduzetnike) do kraja travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu ⌚ 3 mjeseca od dana prestanka poslovanja

Naziv obrasca	Podnositelj obrasca	Krajnji rok podnošenja obrasca
PDV-H – Zahtjev za povrat PDV-a	ovlašteno tijelo za humanitarne, dobro- tvorne ili obrazovne djelatnosti	6 mjeseci nakon proteka kalendarske godine u kojoj su ostvareni uvjeti za povrat PDV-a

Napomena: porezni obveznici koji su prema Zakonu o računovodstvu razvrstani u ve- like i srednje poduzetnike obvezno podnose prijave na obrascima PDV i PDV-K elektroničkim putem, s time da su od 1. siječnja 2012. godine to dužni učiniti i obveznici PDV-a čija je godišnja vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga (oporezive i izvozne isporuke) veća od 800.000,00 kuna, a prema pokazateljima utvrđenima na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju porez- ne prijave, ili drugim podacima potrebnim za oporezivanje.

? Koje dokumente je potrebno podnijeti za ostvarivanje poreznih olakšica branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji?

Vrsta olakšice	Naziv dokumenta
Dodjela osob- nog automobila s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama	<ul style="list-style-type: none"> - zahtjev za ostvarivanje olakšice - izvornik potvrde nadležnog ureda državne uprave u jedinici područne (re- gionalne) samouprave, odnosno nadležnoga upravnog tijela Grada Zagreba o statusu korisnika olakšice - ovjerena preslika rješenja o priznavanju statusa HRVI iz Domovinskog rata
Uvoz osobnog automobila	<ul style="list-style-type: none"> - zahtjev za ostvarivanje olakšice - ovjerena preslika rješenja o priznavanju statusa HRVI iz Domovinskog rata, ili izvornik potvrde nadležnog ureda državne uprave, odnosno Grada Žagre- ba o statusu korisnika olakšice kao člana obitelji smrtno stradaloga, zato- čenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno o statusu korisnika olakšice kao HRVI iz Domovinskog rata
Uvoz, unos ili dobivanje iz inozemstva ortopedskih i drugih pomagala	<ul style="list-style-type: none"> - ovjerena preslika konačnog rješenja o priznavanju statusa HRVI iz Domo- vinskog rata, ili izvornik potvrde nadležnog ureda državne uprave, odnosno Grada Zagreba o statusu korisnika olakšice kao člana obitelji smrtno stra- daloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno o statusu korisnika olakšice kao HRVI iz Domovinskog rata - ovjerena preslika nalaza i mišljenja ovlaštenog liječnika specijalista, s pre- porukom za korištenje odgovarajućeg pomagala
Uvoz strojeva i opreme za obavljanje gos- podarske djelat- nosti	<ul style="list-style-type: none"> - zahtjev za ostvarivanje olakšice - izvornik potvrde nadležnog ministarstva o statusu korisnika olakšica kao dragovoljca iz Domovinskog rata ili hrvatskog branitelja, ili o statusu kori- snika olakšice kao člana obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestalo- ga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata - isprava Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o nezaposlenosti korisnika olakšice - pisana izjava o nekorištenju predmetnih olakšica - rješenje ili drugi odgovarajući akt ovlaštenog upravnog ili drugog tijela o obavljanju gospodarske ili samostalne profesionalne djelatnosti, ili ispu- njavaju uvjeta za njezino obavljanje, ili - rješenje ili izvadak iz registra ovlaštenog Trgovačkog suda s upisanom djelatnošću za čije obavljanje se oprema namjerava rabiti, ili

Vrsta olakšice	Naziv dokumenta
	<ul style="list-style-type: none"> - izvadak iz zemljišnih knjiga, katastarskih evidencija ili druga odgovarajuća isprava o raspolaganju s poljoprivrednim zemljištem za čiju obradu će se koristiti oprema koja se uvozi uz carinske i porezne povlastice - obrazloženje o gospodarskoj opravdanosti ulaganja u strojeve i opremu, koja se namjerava uvesti uz carinske i porezne olakšice hrvatskih branitelja i članova obitelji hrvatskih branitelja i učinaka toga ulaganja¹⁰ - popis opreme koja se uvozi uz carinske i/ili porezne olakšice za obavljanje određene djelatnosti, s naznakom tarifnog broja i trgovačkog naziva robe prema Carinskoj tarifi, naznakom količine, te ukupne vrijednosti robe koja se uvozi uz olakšice

? Kakav zahtjev i u kojem roku inozemni poduzetnik mora podnijeti za ostvarenje povrata PDV-a?

Naziv obrasca	Krajnji rok podnošenja obrasca
 ZP-PDV – zahtjev za povrat PDV-a inozemnim poduzetnicima	 Porezni obveznik mora Poreznoj upravi predati zahtjev za povrat poreza najkasnije u roku od šest mjeseci nakon završetka kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi

13. Kaznene odredbe

? Jesu li propisane kazne za neprijavlivanje i neplaćanje poreznih obveza?

Jesu, i to Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Općim poreznim zakonom.

? Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost?

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Neiskazivanje u računu svih propisanih podataka, neisticanje obavijesti o obvezi izdavanja i uzimanja računa, nepodnošenje ili nepodnošenje u propisanom roku prijave PDV-a, nepodnošenje ili nepodnošenje u propisanom roku prijave konačnog obračuna PDV-a, neuplaćivanje PDV-a na propisani račun, neosiguravanje podataka u svom knjigovodstvu za obračun i uplatu PDV-a, kao i o obračunanom i uplaćenom porezu neobavljanje popisa izdanih a nenaplaćenih računa, nedostavljanje ili nedostavljanje u propisanom roku popisne liste, neponištavanje obračuna poreza na promet proizvoda i usluga ili neobračunavanje PDV-a, neobračunavanje i neizdavanje računa za obavljene isporuke dobara i usluga	Porezni obveznik	1.000,00 - 200.000,00
	Odgovorna osoba poreznog obveznika pravne osobe	500,00 - 40.000,00

¹⁰ Uvozi li se temeljem carinskih i poreznih olakšica oprema za obavljanje djelatnosti u vrijednosti većoj od 400.000 kuna, ili za obavljanje djelatnosti pravne osobe u većinskom vlasništvu korisnika olakšica, umjesto obrazloženja, uz zahtjev za ostvarivanje olakšica podnosi se elaborat o gospodarskoj opravdanosti i učinkovitosti ulaganja u opremu koja se namjerava uvesti.

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Neprijavljivanje Poreznoj upravi podataka o sebi i o inozemnim poduzetnicima koje zastupa i neplaćanje poreza za koje je jamčio	Poreznizastupnik	1.000,00 – 200.000,00
	Odgovorna osoba poreznog zastupnika pravne osobe	500,00 – 40.000,00
Netočno utvrđivanje porezne osnovice, korištenje poreznih oslobođenja suprotno odredbama Zakona, neizdavanje računa, neiskazivanje preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način isporuka dobara i usluga kad se te isporuke naplaćuje gotovinom, neobračunavanje i netočno obračunavanje PDV-a, neobračunavanje i neplaćanje dužnog iznosa PDV-a ili neplaćanje dužnog iznosa PDV-a u propisanom roku, odbitak pret-poreza koji se po Zakonu ne može odbiti, nečuvanje dokumentacije u propisanom razdoblju, neizvršavanje u roku za predaju prve prijave PDV-a o početku primjene postupka oporezivanja marže, nedopuštanje nadzora nadležnim tijelima ili nedozvoljavanje uvida u dokumentacije i knjige o primljenim i izdanim računima za isporučena dobra i obavljene usluge, neobavljanje popisa zaliha roba u trgovini i ugostiteljstvu ¹¹ ,	Porezni obveznik	2.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba poreznog obveznika pravne osobe	1.000,00 – 50.000,00

i Za nabrojane prekršaje učinjene u povratu u roku od dvije godine nadležno tijelo koje provodi prekršajni postupak može izreći uz novčanu kaznu i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja djelatnosti u vremenu od jedne do tri godine.

2 Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Općem poreznom zakonu?

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Nepotpuno ili netočno ili nepravodobno ili neuredno knjiženje i druga evidentiranja u poslovnim knjigama	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Nevođenje evidencije o dnevnom gotovinskom prometu na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju ili neosiguravanje dostupnosti evidencija poreznom tijelu	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00

¹¹ Ako se tijekom nadzora utvrdi da porezni obveznik koji plaća porez prema izdanim računima ne vodi knjigu primljenih (ulaznih) i izdanih (izlaznih) računa i u svome knjigovodstvu ne osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje i plaćanje PDV-a, i zbog toga nije moguće utvrditi obvezu PDV-a, porezni obveznik će se kaznit u visini tržišne vrijednosti zatečenih dobara bez dokumentacije o nabavi.

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Nevođenje poslovnih knjiga i drugih evidencija sukladno načinu oporezivanja ili neosiguranje raspoloživih, čitljivih i sustavnih podataka pri vođenju poslovnih knjiga ili drugih evidencija na nosačima podataka Nevođenje poslovnih knjiga i drugih evidencija prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva Nečuvanje poslovnih knjiga i drugih evidencija s pripadajućom dokumentacijom na mjestu propisanom zakonom Nečuvanje poslovnih knjiga, drugih evidencija i knjigovodstvenih isprava u rokovima propisanim zakonom	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Nepopisivanje sve imovine i obveza na početku poslovanja i krajem svake poslovne godine, pri promjenama cijena dobara ili kod statusnih promjena ili prestanka obavljanja djelatnosti ili kod otvaranja postupka stečaja ili likvidacije	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Neuručenje ispisa elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili neomogućavanje pristupa i nadzora podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili neomogućavanje pristupa i nadzora računalnog ili drugoga elektroničkog sustava i baza podataka, odnosno neosiguravanje podataka na propisani način, ili neosiguravanje odgovarajuće zaštite, tajnosti i cjelovitosti podataka, ili neosiguravanje čuvanja podataka u elektroničkom obliku, pristupa podacima, čitljivosti originalnih podataka, njihovo pravilno spremanje i čuvanje na propisani način	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Neprijavlivanje u zakonskom roku činjenice bitne za utvrđivanje porezne obveze, stjecanja većinskog udjela ili činjenicu da je u sustavu povezanih društava, te činjenicu promjene većinskog vlasnika	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Odbijanje sudjelovanja u poreznom postupku	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Nedostavljanje poreznom tijelu podataka o osobi i ovlašteniku za koje vodi račun, čuva ili kao zalog uzima vrijednosti ili ustupa pretinac	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Nepodnošenje porezne prijave poreznom tijelu u propisanom roku i nepodnošenje porezne prijave u propisanom roku na poziv poreznog tijela	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Iskazivanje netočnih ili neistinitih podataka u poreznoj prijavi	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Neprikladnost dokumentacije uz poreznu prijavu sukladno poreznim propisima	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Neizdavanje poreznom obvezniku dokumentaciju potrebnu za poreznu prijavu	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Neodazivanje na poziv poreznog tijela	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Nedostavljanje na zahtjev poreznog tijela podataka potrebnih za utvrđivanje porezne obveze, provedbe ovrhe i mjera osiguranja	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Neodazivanje na poziv poreznog tijela radi davanja obavijesti usmeno na službenom mjestu poreznog tijela	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Nedostavljanje ili pravodobno nedostavljanje na traženje poreznog tijela obavijesti u pisanom obliku	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Nepredodavanje na zahtjev poreznog tijela poslovnih knjiga, evidencija, poslovne dokumentacije i drugih isprava	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Ometanje očevida Nedopuštanje obavljanja poreznog nadzora Neomogućavanje obavljanja poreznog nadzora ovlaštenoj osobi za provođenje nadzora na njezin zahtjev	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Nesudjelovanje u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za oporezivanje na način da ne da obavijesti i ne predloži poslovnu dokumentaciju na zahtjev poreznog tijela, neimenovanje osobe koja će to raditi u obveznikovo ime ili neomogućavanje preuzimanja i cjelovite reprodukcije podataka u elektroničkom obliku te njihove dostupnosti za cijelo vrijeme trajanja poreznog nadzora	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00
Ako ovršenik na zahtjev poreznog tijela ne da podatke ili da netočne i nepotpune podatke o svojoj imovini i dohotku	Pravna i fizička osoba	5.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 – 100.000,00

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Neizdavanje računa, neiskazivanje isporuka dobara i usluga preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način, a naplaćuje se gotovinom ili nevođenje poslovnih knjiga i evidencija radi oporezivanja u skladu sa zakonskim propisima	Pravna i fizička osoba	10.000,00 – 500.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	5.000,00 – 100.000,00

14. Propisi

- 📖 Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09, 94/09, 22/12),
- 📖 Opći porezni zakon („Narodne novine“ broj 147/08, 18/11),
- 📖 Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 94/01, 122/02, 48/04, 174/04, 92/05, 107/07, 65/09, 137/09, 55/11),
- 📖 Uredba o uvjetima i postupku ostvarivanja carinskih i poreznih olakšica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 19/10),
- 📖 Zakon o elektroničkoj ispravi („Narodne novine“ broj 150/05),
- 📖 Zakon o elektroničkom potpisu („Narodne novine“ broj 10/02, 80/08),
- 📖 Okvirni sporazum između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice za projekte koji se financiraju iz potpore Europske zajednice („Narodne novine – Međunarodni ugovori“ broj 8/02 i 11/02),
- 📖 Okvirni sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije europskih zajednica o pravilima za suradnju u svezi financijske pomoći Europske zajednice Republici Hrvatskoj u provedbi pomoći u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) („Narodne novine – Međunarodni ugovori“ broj 10/07),
- 📖 Naputak o ostvarivanju carinskih i poreznih oslobođenja temeljem članka 13. Dodatka A Okvirnog sporazuma između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice („Narodne novine broj 41/08),
- 📖 Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 149/09, 89/11, 29/12),
- 📖 Pravilnik o podnošenju poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem („Narodne novine“ broj 51/11, 62/11),
- 📖 Pravilnik o izradi elektroničkog potpisa, uporabi sredstva za izradu elektroničkog potpisa, općim i posebnim uvjetima poslovanja za davatelje usluga izdavanja vremenskog žiga i certifikata („Narodne novine“ broj 107/10),
- 📖 Naredba o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2011. godini („Narodne novine“ broj 2/11, 45/11, 58/11, 86/11, 98/11, 137/11).

